

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostili. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 196 (11.919)

Trst, sobota, 18. avgusta 1964

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1
000 KOPIER

7096 AA

60100100

59
nije)

23

V ožjem odboru poslanske komisije za ustavna vprašanja

Izdelan enoten predlog zaščitnega zakona za manjšinske jezikovne skupnosti v Italiji

Obžalovanja vredno nasprotovanje Bressanija (KD), poleg pričakovanega MSI

RIM — Poverjeni ožji odbor komisije za ustavna vprašanja poslanske zbornice je pred velikošmarnimi parlamentarnimi počitnicami odobril besedilo zakonskega predloga v korist jezikovnih manjšin, o katerem je poročal socialistični poslanec iz dežele Furlanije - Julijske krajine Loris Fortuna. Osnutek izhaja iz uskladitve desetih zakonskih predlogov, ki so jih predložile razne parlamentarne skupine, in obravnava priznanje jezikovnih in kulturnih pravic albanske, katalonske, okcitanke, francosko-provansalske, grške, srbsko-hrvaške, nemške in ciganske, posebej pa še sardijske in furlanske jezikovne skupnosti. O zakonskih osnutkih za globalno zaščito slovenske narodnostne skupnosti v Italiji pa razpravlja, kot je znano, posebej rimski senat.

Kljub temu torej, da dogodek ne zadeva neposredno naše narodnostne manjšine v Italiji, je treba z zadovoljstvom zabeležiti, da je prvič v zgodovini italijanskega parlamenta uspelo sestaviti eno samo dogovorjeno besedilo, ki zadeva pravice skoraj vseh manjšinskih skupnosti v Italiji. Hkrati pa je treba obžalovati, mi-

mo pričakovanega nasprotovanja mišicev, da je besedilo zakonskega predloga nasprotoval tudi furlanski poslanec Bressanija, ki v omenjenem ožjem odboru zastopa krščansko demokracijo.

Dogovorjeno besedilo osnutka (ob nasprotovanju MSI in KD) vsebuje 18 členov. Prvi določa, da država »ščiti kulturo in jezike« skupnosti, ki na njenem ozemlju kažejo značilnosti, ki pričajo o njihovem tujem (in tu navaja že omenjene jezike) poreklu. Drugi člen določa, da se bo zaščita izvajala na ozemljih, ki jih bodo opredelili predsedniki deželnih odborov z odlokom. Nato zelo nejasno navaja, da se bo postopek začel »na pobudo volilnih upravičencev v zainteresiranih občinah«, da bodo »občine zaslišane glede predlagane ozemeljske opredelitve« in da bo »ukrep sprejet, ko bodo za to ustvarjeni minimalni pogoji, določeni v samem zakonu« (ki jih pa nikjer ne omenja).

Člen 3 predvideva »pouk in rabo« (poleg italijanskega) tudi manjšinskega jezika v vseh obveznih šolah v občinah, ki jih zakon zadeva, in

sicer med poukom jezikovne vzgoje, za katero bo programe in urnike določil minister za javno vzgojo z dekretom. Pri tem bo vprašal za mnenje Dežele in »institucije, zainteresirane za ovrednotenje zaščitnih jezikov in kultur« ter šolske izvoljene organe. Upoštevali naj bi kriterije postopnosti glede na razpoložljivost osebja in učnih pripomočkov. Z istim dekretom bodo določili tudi rekvizite za imenovanje učnega osebja, ki bi ga določili na krajevni ravni tudi mimo splošnih norm o nastavljanju.

Člen 4 določa, da je v zainteresiranih deželah pouk krajevne kulture in tradicij obvezen na vseh šolah, od vrtec do nižje srednje šole in celo v tečajih za delavce, v okviru poučevanja zgodovine, zemljepisa ter glasbene, umetnostne in tehnične vzgoje. Med eksperimentiranjem v okviru veljavne zakonodaje se lahko sprejemajo pobude za študij manjšinskih jezikov in zgodovinsko-kulturnih tradicij (čl. 5). Deželni zavodi za raziskovanje, eksperimentiranje in vzgojo azurniranje ter Evropski center za vzgojo prispevajo (čl. 6), v sode-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ugodni družbenogospodarski pokazatelji v naši deželi

TRST — Deželno združenje zbornic za industrijo, trgovino, obrt in kmetijstvo Furlanije - Julijske krajine je včeraj objavilo izsledke raziskave o družbenogospodarskem razvoju v naši deželi, ki prikazuje še kar ugodne pokazatelje za obdobje 1982-1983. Po teh podatkih je bilo tedaj zaposlenih (kot odvisni delavci ali uradniki) 332 prebivalcev dežele, od teh 7.000 v kmetijstvu, 138.000 v industriji in gradbeništvu, največ pa, in sicer 187.000 v servisnih dejavnostih, vključno z javnimi upravami.

Skupni ustvarjeni dohodek je leta 1982 dosegel 11.577 milijard tedanjih lir, od katerih 449,3 v kmetijstvu, 4.375,6 v industriji in 6.752,2 v terciarnem sektorju. Statistično naj bi torej vsak od 1.230.000 prebivalcev dežele ustvaril 9,4 milijona dohodka. Pravilneje pa je upoštevati le delež zaposlenih, ki so v kmetijstvu ustvarili po 12,5 milijona, v industriji po 25,9 milijona in v terciarnem sektorju po 26,7 milijona lir, oziroma v povprečju po več kot 25 milijonov. Pozitivna je tudi bilanca med izvozom in uvozom: v letu 1982 so iz dežele izvozili za 2.458,9 milijarde lir (2,73 odstotka italijanskega izvoza), uvozili pa za 1.185,2 milijarde (komaj 1,13 odstotka skupnega italijanskega uvoza). Ti podatki so najugodnejši v vseh treh beneških deželah, razen kar zadeva kmetijstvo.

Pobuda Romunije za razorožitev

RIM — Članice obeh blokov, NATO in Varšavskega pakta, morajo na »en ali drug način« sodelovati pri pogajanjih ZDA - SZ o odpravi jedrskih izstrelkov iz Evrope. Ta izjava romunskega veleposlanika v Rimu Iona Costantinescu na včerajšnji tiskovni konferenci ob romunskem državnem prazniku je vzbudila precejšnje zanimanje med prisotnimi italijanskimi in tujimi novinarji. Costantinescu je tudi pojasnil, da bi moral sklicati vzporedno konferenco članic NATO in Varšavskega pakta, ki bi lahko prispevala k zblizanju stališč med ZDA in SZ.

Za Romunijo je temeljnega pomena zaustaviti oboroževalno tekmo, je pristavil veleposlanik, po njegovem pa se morajo pogajanja ZDA - SZ obnoviti sočasno z zamrzitvijo obojestranske ravni oborožitve. Če bi se spet sestali medtem ko se nadaljuje nameščanje ameriških izstrelkov ob sovjetskih povračilnih ukrepih, bi to pomenilo »spremeniti pogajanja v pokroviteljstvo za množenje jedrskih izstrelkov v Evropi«.

Kljub vnetemu iskanju egiptovske, britanske in ameriške mornarice

Še vedno neznana vrsta in izvor morskih min ki ogrožajo svobodno plovbo v Rdečem morju

KAIRO — Kairski dnevnik »Al Gomhurija« trdi, da je egiptovska mornarica odkrila in razstrelila eno mino v Rdečem morju. Te vesti pa ni včeraj nihče potrdil, da še vedno vlada popolna negotovost glede tipa in morebitnega izvora min, ki ogrožajo plovbo v Rdečem morju in Sueskem zalivu.

Štirje britanski minolovci Gaviton, Bossington, Kiekliston in Briton ob pomoči potapljačev niso na severnem območju Sueskega zaliva odkrili ničesar, prav tako so bili neuspešni ameriški helikopterji z izkrcevalne ladje Shreveport. Oba francoska minolovca, Cantho in Dompair pa plujeta proti saudskim ozemljskim vodam. Francija bo v Rdeče morje poslala še dva minolovca, ki bi morala prispeti v Port Said že v prihodnjih dneh.

Po vsem sodeč bo torej iskanje min v Rdečem morju vse prej kot navaden izlet. Po dosedanjih trditvah egiptovskega obrambnega mini-

strstva so mine zasidrane na morskem dnu, a ne v minskih poljih temveč razpršene, da bo iskanje do skrajnosti zamudno.

Sklicujoč se na carigrasko konvencijo iz leta 1888 je Egipt napovedal, da bo pregledal vse »sumljive« ladje, ki plujejo skozi Sueski prekop. Iran pa je včeraj v odgovor ogorčeno zagrozil, da bo isto storil v Hormuški ožini z vsemi ladjami, ki so vpletene v »minko afero«. Teheran še vedno trdi, da so mine podtaknili Američani.

V to godljó se bodo torej po vseh predvidevanjih podali tudi italijanski minolovci. Seveda bi morala odločitev pasti šele v torek, a ker je od La Spezie do Port Saida za zastarele italijanske minolovce pet do šest dni plovbe jih bodo bržkone še pred razpravo pred komisijama parlamenta premestili na Sicilijo.

Na sliki (telefoto AP): italijanski minolovci, ki naj bi sodelovali pri čiščenju Rdečega morja.

Po sklepu konference v Ciudad Mexico

Parlamentarci 60 držav o svetovnem prebivalstvu

CIUDAD MEXICO — Dan po zaključku 2. mednarodne konference o prebivalstvu so se v glavnem mehikanskem mestu sestali parlamentarci 60 držav, da bi razpravljali o istih vprašanjih, se pravi o vprašanjih, ki jih postavlja naglo naraščanje števila ljudi na svetu. Parlamentarci so odobrili »akcijski načrt«, v katerem med drugim ugotavljajo, da imajo kot izvoljeni ljudski predstavniki posebno odgovornost za to, da se dejansko izvajajo priporočila za svetovno demografsko in razvojno politiko, izdelana na 2. mednarodni konferenci o prebivalstvu. V ta namen si morajo prizadevati, da se prilagodijo razvojni načrti posameznih držav.

Med nalogami, ki jih »akcijski na-

črt« nalaga parlamentarcem so: širjenje dokumentov; ki jih je že omenjena konferenca o prebivalstvu izdelala, prizadevanje za dejansko žensko enakopravnost v družbi; delo za izboljšanje zdravstvenih razmer; prizadevanje za takšno zakonodajo, ki bo omogočala izvajanje pravice do odgovornega družinskega načrtovanja.

Kot je bila letošnja mednarodna konferenca o prebivalstvu v Ciudad Mexico druga po vrsti, tako so se parlamentarci tokrat že v drugo sestali, da bi razpravljali o vprašanjih svetovne demografske in razvojne politike. Prvič so se bili zbrali v glavnem mestu Šri Lanke Colombu 1979. leta.

Piškava ladijska blagajna

Včeraj so v New Yorku po 28 letih odprli blagajno pred 28 leti potopljene italijanske preokooceanke »Andrea Doria«. Veliko truda za nič, saj je bilo v njej le nekaj ničvrednih bankovcev

(Telefoto AP)

NA 12. STRANI

Zaplemba ribiške ladje v Šibeniku

ŠIBENIK — Zaradi gospodarskega ribolova v jugoslovanskih ozemljskih vodah so poveljnika italijanske ribiške ladje »Olimpya« Francesca Serafinija, starega 46 let, skupaj s stroški postopka, kaznovali z denarno kaznijo 576.456 dinarjev. Ker to ni bilo prvič, da so ga ujeli pri nezakonitem lovu v jugoslovanskih vodah, mu je šibeniški sodnik za prekrške izrekel tudi zaščitni ukrep odvzema ribiške ladje »Olimpya« skupaj z vso opremo.

Ni še znano, ali bodo zaplenjeno ladjo prodali na licitaciji ali pa jo bodo odstopili eni od domačih delovnih organizacij. Ribiško ladjo »Olimpya« je pri nezakonitem ribolovu v bližini otoka Jabuke odkril patrolni čoln in jo pripeljal v šibeniško pristanišče, kar je bila hkrati njena zadnja vožnja pod italijansko zastavo. (dd)

● Izdelan enoten predlog

NADALJEVANJE S 1. STRANI

lovanju z univerzami, za pripravo učiteljev z ustreznimi tečaji.

Člani izvoljenih šolskih organov v zainteresiranih občinah »lahko rabijo v njih svoj jezik« (čl. 7), če pa ni tolmača izrečejo važnejše izjave v obeh jezikih. V omenjenih občinah »lahko občinski sveti sklepajo o prevzemu stroškov za objavo uradnih aktov vseh javnih organov in ustanov v zaščitenem jeziku« (čl. 8). V uradih javne uprave in na sodiščih »je dovoljena ustna raba zaščitenega jezika« (čl. 9). Člen 10 predvideva dvojezične napise na krajevnih, cestnih, železniških in turističnih tablah ter na javnih uradih.

Povrnitev popačenih primkov in imen v izvorno obliko predvideva člen 11, ki določa, da jo mora izvršiti brezplačno in v roku 90 dni pristojno prizivno sodišče. Člen 12 določa pravico do oddaj, namenjenih zaščitenim manjšinam, v radijskih in televizijskih deželnih programih RAI. Dežele morajo prilagoditi svojo zakonodajo glede vzgoje, pospeševanja kulture in zaščite zgodovinsko-umetniških dobrin načelom tega zakona (čl. 13). Prizadete Dežele »lahko določijo, po objektivnih merilih, podpore za časopise in zasebne radijske in televizijske postaje, ki rabijo jezik zaščitenih manjšin« (čl. 1).

Ostali členi v glavnem opredelju-

jejo načela za kritje stroškov, ki hajajo iz predloženega zakonskega osnutka. Država naj bi povrnila 75 odstotkov ustreznih izdatkov krajevnih uprav. Dežele naj bi ustanovile samostojne zavode za zaščito jezikovnih in kulturnih tradicij zaščitenih jezikovnih skupin, osrednja vlada naj bi izdala v 6 mesecih po vstopu v veljavo zakona ustrezne izvršilne norme, ko bi predhodno zaslila mnenje posebnih paritetnih komisij, ki bi jih sestavljalo po 5 zastopnikov države in 5 predstavnikov prizadete Dežele.

Besedilo osnutka je torej vse prej kot kristalno bistro in dopušča več dvomnih tolmačenj, predstavlja pa nedvomno za italijansko republiko, ki se je dolgo nespametno hotela proglasiti za enonacionalno državo, zakrivajoč si resničnost obstoja številnih manjšinskih skupnosti, odločen korak naprej. Ni niti pozabiti na že nakazane možne ovire pri postopku za uzakonitev tudi tega (skoraj enotnega) predloga ožjega odbora, zaradi česar je pričakovati ustrezen pritisk raznih organizacij, ki zastopajo zainteresirane jezikovne skupnosti. Prva priložnost bo po vsem videzu simpozij, ki ga je za 30 t.m. v Rimu sklical naš rojak prof. Samo Pahor, predstavnik Deželnega odbora za zaščito furlanskega, slovenskega in nemškega jezika, skupaj z drugimi predstavniki jezikovnih skupnosti.

Medtem ko se mora oblast otepati baskovskega terorizma V Franciji se je pojavila zagonetna kriminalna teroristična skupina M5

Proces proti dvema Baskoma v francoskem mestu Pau (Telefoto AP)

PARIZ — V Franciji se je poleg političnega terorizma pojavila še nova skrivnostna skupina M5, ki je očitno izrazito kriminalno izsiljevalska.

Politična napetost raste zadnje dni zlasti v baskovskem delu Francije. Včeraj bi moral po programu sodišče v mestu Pau izreči še sodbo o izročitvi nadaljnjih dveh baskovskih teroristov Španiji, zaradi česar so se pojavili novi baskovski protesti. Doslej neznan teroristična skupina z imenom — rdeči patrioti — pa je napovedala, da bo razstrelila železniško progo med mestoma Pau in Hendaye na meji, če bo do te odločitve prišlo.

Francoski zunanji minister Claude Cheysson je na vse to reagiral z ugotovitvijo, da bo treba sicer baskovske zahteve preučiti, da si pa Francija ne sme pustiti diktirati in da odklanja sleherni nasilje s katerekoli strani prihaja.

V razliko od teh političnih zagat pa je vnesla v francosko življenje novo napetost skrivnostna teroristična skupina M5 izrazito kriminalnih izhodišč, čeravno se tudi ta skupina skuša skrivati za nekim političnim ozadjem. Pred dnevi je eksplodirala bomba na železniškem kolodvoru Lyon - Perrache, pri čemer so v prvem hipu mislili, da gre za atentat neke armenske skupine ASA LA. Predvčerajšnjim pa je eksplodirala bomba pred domom kulture v mestu Annecy v Savojih. Bomba je bila nastavljena tako, da je bila obrnjena proti tamkajšnji razstavi osvoboditve Francije pred 40 leti in da bi pobila čim več ljudi. K sreči pa je bilo takrat ljudi tam malo, tako da je bilo ob eksploziji samo sedem ranjenih. Med drugimi je bila neka ženska prizadeta tako, da so ji v bolnišnici morali amputirati nogo. Čeprav sta dva ameriška turista opazila dva mlada človeka, ki sta zbežala malo pred eksplozijo, zaenkrat policija ni mogla še ničesar odkriti.

Zdaj se je pa oglašil po telefonu agenciji AFP neznanec in povedal, da sta oba atentata dela skupine M5. Zagrozil je, da je to samo začetek in da bodo prihodnje bombe delovale bolj morilsko. Edina pot, če hoče vlada preprečiti nadaljnje žrtve, je, da izplača odkupnino v višini 30 milijonov frankov. Glede načina izplačila bo obvestilo še sledilo. Da bi bilo to izsiljevanje še bolj dokumentirano, je bilo to telefonsko obvestilo zvočno opremljeno z zavijanjem sirene rešilnega avtomobila, obenem pa je neznanec točno opisal tehnične podrobnosti o izdelavi teh dveh bomb, kar je doslej vedela samo policija. Neznani izsiljevalec je končno dostavil, da je njihova manjša skupina izraz nezadovoljstva zoper sedanjo francosko vlado, ki voper deželo v propast, pri čemer imajo, kot je rekel terorist, edino možnost za vplivanje z nasiljem. Ob vsem tem tako ni povsem jasno, ali gre samo za skupino kriminalcev, ki delajo le zase, ali pa za neko sedanjim vladi nasprotno politično silo, ki je najela za pritisk celo to skupino teroristov.

BOGDAN POGAČNIK

□ BEIRUT — Slabo uro je včeraj trajal topniški dvoboj med Sirci in Izraelci v Dolini Bekaa, a hujše škoda baje ni povzročil. Tel Aviv se kot kaže nahaja v precejšnjih skripah, saj se atentati proti izraelskim okupacijskim enotam v južnem Libanu stopnjujejo iz dneva v dan.

Zaradi procesa proti skupini »lealističnih« teroristov

Splošni protesti severnoirskih protestantov proti grobemu ravnanju britanske policije

LONDON — Severnoirski protestantski voditelji so včeraj obtožili policijo, da je odgovorna za hude policijske boje in izpade med lealisti in varnostnimi silami. Vodja najmočnejše polvojaške protestantske skupine UDA (Ulster defence association) Dammy Lyttle je ogorčeno poudaril, da je policija pokazala večjo brutalnost proti »lealističnim« demonstrantom, kot proti irskim republikancem.

Na Severnoirskem se torej napetost še stopnjuje. Po demonstracijah irskih republikancev so pred dvema dnevoma stopili v akcijo tudi protestanti, ki so ogorčeni zaradi procesa proti 46 »lealistom«. Skupino obtožujejo terorističnih dejanj proti katoliški manjšini, izsledili pa so jo na podlagi pričevanja »skesanega terori-

sta« Williama Allena.

Predsednočinjam pa so skupine protestantskih »lealistov« zvabile policijo v pravo past, kar v precejšnji meri izpodbiva tezo njihovih voditeljev o odgovornosti policije. Najprej so zažgali neko trgovino v Belfastu, ko je policija prišla pred trgovino, so neznanostreleci odprli ogenj na varnostne sile. Ostrostrelci so se še dvakrat oglašili, k sreči pa ni bilo žrtv. Policija je seveda kot običajno uporabila metke s plastičnimi krogi, da jo je skupil neki protestant, ki ga je plastična krogla zadela v nos. Ranjena pa sta bila tudi dva policista in neki televizijski tehnik.

Na sliki (telefoto AP): prizor iz izgredov v zadnjih dni v Belfastu.

Vsa opozicija enotna v Čilu

SANTIAGO DE CHILE — Voditelji vseh čilskih opozicijskih sil so se sestali v čilskem glavnem mestu, da bi uresničili »enotni sporazum«.

V političnih krogih ocenjujejo srečanje kot enotni odgovor vse opozicije Pinochetovi volji, da ostane na krmilu vojaškega režima vse do leta 1989, kar bi pomenilo še nadaljnjih osem let vojaške diktature in strahovladja.

Na srečanju, ki se ga je udeležilo 14 voditeljev, med katerimi desničarja Jaramillo in Subercasaux, demokratista Leighton in Tomic, socialistična Briones in Almeyda, socialdemokrat Quindos in komunistka Maria Maluenda, so soglasno sklenili, da bodo izdelali enoten akcijski program vse čilske opozicije.

Ob odstavitvi Rama Raaja nemiri v indijski državi Andra Pradeš

NEW DELHI — V južni indijski zvezni državi Andra Pradeš je v teh dneh prišlo do večjih poulčnih nemirov, v katerih je najmanj 5 ljudi izgubilo življenje. Najhujše je bilo v glavnem mestu Hyderabadu in v kraju Rayalseema. Tu naj bi več sto demonstrantov napadlo neko policijsko postajo, zaradi česar so varnostni oddelki priprli večje število ljudi.

Vest je objavila indijska tiskovna agencija PTI, ki je pojasnila, da je do nemirov prišlo, potem ko je bil v četrtek aretiran dosedanj prvi minister Andra Pradeša Rama Rao, ki velja za enega voditeljev opozicije v Indiji.

Rama Rao je postal prvi minister Andra Pradeša, potem ko je pred poldrugim letom njegova stranka »Telegu Desam« (»Telegujska zemlja«) na volitvah premagala kongresno stranko predsednice zvezne indijske vlade Indire Gandhijeve. Rao je po poklicu pravzaprav igralec in slovi kot odlični govornik. Star je 61 let, zadnje čase pa je hudo bolehal na srcu. Zato je šel na

operacijo v Združene države Amerike, od koder se je vrnil pretekli tork. Med njegovo odsotnostjo pa ga je kot prvega ministra odstavil guverner Ram Lal, češ da ne razpolaga več z večino v skupščini Andra Pradeša.

Na mesto Rama Raaja je guverner imenoval Bhaskara Rao, ki je bil v prejšnji vladi odgovoren za finance. Novi prvi minister je medtem že sestavil novo vlado, ki je bila v četrtek ustoličena. Na ceremonijo je prišel tudi odstavljeni Rama Rao in jo skušal z nekaterimi svojimi pristaši prekiniti. Zato pa so ga aretirali.

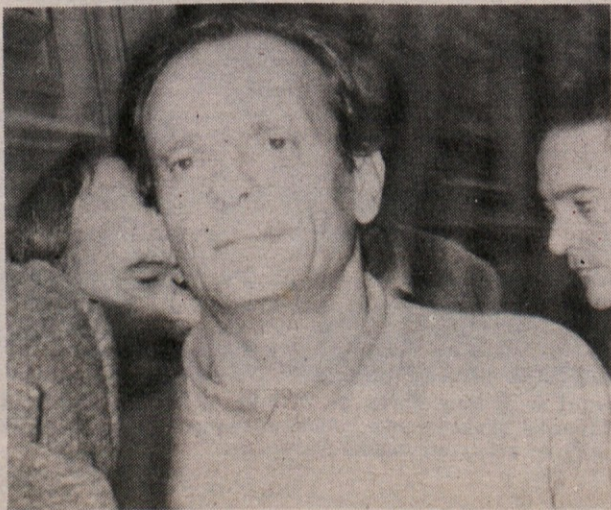
Nova vlada Andra Pradeša bi se morala v roku enega meseca predstaviti skupščini, da dobi zaupnico. Po pisanju agencije PTI bo zanjo po vsej verjetnosti glasovalo 152 od skupnih 295 članov skupščine. Kaže, da jo bo podprl tudi del kongresne stranke. Zato je odstavljeni Rama Rao obtožil novega prvega ministra, da obrača plašč po vetru. Povedal je tudi, da je pripravljen izvesti g'adovno stavko, da bi protestiral proti politiki kongresne stranke.

Umrl mafijski boter v Marseillesu

PARIZ — V zaporih v Marseillu je po treh poizkusih samomora umrl znani — boter — in vodja mafije Gaetano Zampa, lastnik številnih igralnic in nočnih lokalov, prekupevalec z mamili in neulovljivi gangster. Prvič je bil zaprt leta 1965, ko so ga prijeli pri prepovedanem trgovanju z orožjem. Pozneje je nastopilo obdobje tako imenovane — francoske zveze — ki je dobilo svoj odmev tudi v filmu. Pri vseh lopovščinah in tihotapljenju mamil, pa Zampi nikoli niso mogli zločinov dokazati in ga prijeti. Njegova oblast v marsejskem podzemlju je rastla. Končno je prišlo do atentata mafije zoper kljubujočega sodnika Michela. Kot zdaj kaže, je bil tudi ta umor delo Zampe in njegove tolpe.

Samega Zampo, imenovanega Tany, so aretirali, podobno kot v ZDA nekoč Ala Caponeja, le na podlagi dokazov o davčnih utajah. Bil je zaprt in obtožen, pri čemer je očitno živčno odpovedal, ali pa je simuliral blaznost. Trikrat je poskušal samomor, zdaj pa je po 23 dni trajajoči komi umrl, star komaj 51 let. Po njegovi smrti se bo gotovo začel notranji boj za prevlado v krogih mafije in podzemlja v Marseillesu.

(bp)

Negotova v Nikaragvi kandidatura opozicije

MANAGUA — Opozicijske stranke v Nikaragvi menijo, da so se odprte možnosti dialoga in pristajajo na pogajanja s sandinistično vlado glede na njihovo sodelovanje na prvih splošnih volitvah po strmoglavljenju diktatorja Somoze, ki bodo 4. novembra. Voditelj tako imenovane »demokratske koordinacije«, ki združuje tri najmočnejše stranke opozicije, Arturo Cruz, se ni namreč prijavil na volitve, kajti sandinistična vlada ni sprejela njegovih pogojev in sicer predhodnega dialoga med sandinisti, opozicijo in kontrarevolucionarnimi skupinami o volilnem programu.

Toda v včerajšnjem sandinističnem tisku so pisali, da »demokratska koordinacija« ne obstaja več, kajti se

ni pravočasno prijavila na volitve in da o vsaki odločitvi s tem, v zvezi bodo v najkrajšem času razpravljali na državni skupščini političnih strank. Le-te se bodo, kakor menijo v sandinističnih krogih, odločile za razpustitev strank, delavskih organizacij in tevd sindikatov opozicije. Vse to namreč predvideva nikaragovski volilni zakon. Ni pa izključeno, da bodo ukrepe odložili do ponovnih pogajanj sandinistične vlade z opozicijo. Medtem ko se je politični voditelj socialkroške stranke Fletes izrekel za o-složitev volitev, sta se v Mehiki sestala namestnik nikaragovskega zunanjega ministra Victor Tinoco in potojuči ameriški veleposlanik Schlautdeman, kar bo nedvomno vplivalo na razplet dogodkov.

Stari tiski tudi o naših krajih na prodaj v trdnjavi v Palmanovi

PALMANOVA — Razstave starinskih predmetov so postale nekaj že običajnega. To smo še enkrat poudarili pred kratkim, ko je bila taka razstava v Steverjanu, v tamkajšnjem gradu. To poudarjamo tudi danes, potem ko smo obiskali enega izmed trdnjavih stolpov v Palmanovi, kamor pride vsako leto trgovec iz Padova, ki razstavi tisoče starih slik, tiskov, knjig. Seveda se trgovec zanima predvsem, da bi prodal čim več takih starin. Ima precej odziva, kajti gre za specializirano prodajno razstavo, ki prija ne le prebivalstvu vse naše dežele, marveč tudi številnim tujim turistom, ki tačas letujejo v Gradežu. Palmanova pa ni tako daleč od tega turističnega kraja.

Seveda tu najdemo najbolj preproste in enostavne odise iz knjig v začetku našega stoletja, za katere je treba, že uokvirjene, odšteti le pet ali deset tisoč lir, kot tudi že prave redkosti, tj. slike znanih velikih mojstrov iz sedemnajstega stoletja za katere moraš na čekovno knjižico napisati večmilijonske vsote.

Je pa na tej razstavi tudi marsikaj, kar zadeva naše kraje. Od starih tiskov z vedutami Gorice, Nabrežine, Trsta, Istre, do zanimivih zemljevidov prejšnjih stoletij, ki so bili izdelani v italijanskih, nemških ali holandskih mestih. Najdemo na tej razstavi že uokvirjeno serijo kranjskih vedut, ki so vzete iz prve izdaje

Slave vojvodine Kranjske. Tudi te sličice bi lahko krasile stene našega stanovanja, pa čeprav bi se biliofil zgražal nad tako uporabo starinske knjige.

Na razstavi pa je še kar precej drugih dokumentov. Od številnih, ki so jih tiskale razne občinske uprave v severni Italiji ob najrazličnejših prilikah do tistih iz Napoleonovega časa ali iz let italijanske združitve, pa do tistih, ki jih je italijanska okupacijska oblast izdajala v Ljubljanski pokrajini v letih od 1941 do 1943. Gre v tem primeru za navadne plakate, ki so najbrž prišli iz kakega arhiva vojaške edine ali pa fašističnega kolovodje, ki je takrat vedril v Ljubljani. So pa zanimivi ker nam kažejo, kako so fašisti propagirali svoje ideje v slovenskem jeziku. Na plakatih je veliko slik oboroženih vaških straž-belogardistov skupno s fašističnimi vojaki. Med ohranjenimi plakati pa je tudi dvojezičen iz leta 1942, v katerem general Rupnik (takrat ni bil še prezident) apelira na slovensko prebivalstvo, naj sodeluje s fašistično oblastjo.

Tudi zaradi tega in morda tudi samo zaradi ogleda razstave je izlet v Palmanovo zanimiv. Razstava je odprta ves avgust. V istem mestu je odprta še druga razstava pohištvenih starin.

MARKO WALTRITSCH

Padlemu partizanu v spomin

S kratko, a občuteno slovesnostjo, so se dolinski partizani v četrtek poklonili spomenu Franca Cucka Bognarja. Na mesto, kjer je padel, so položili šopek rož in se zbrali v enominutnem molku. O njegovem liku in delu za NOB je spregovoril Dušan Lovriha. Komemoracije se je udeležil tudi župan občine Dolina Edvin Švab. (ris)

SEPTEMBRA NA OBALI PODRAŽITEV STANARIN

KOPER — Izvršni svet skupščine obalne skupnosti je včeraj potrdil predlagane podražitve stanarin treh občinskih stanovanjskih skupnosti. S septembrom bodo tu podražili vse stanarine za 25 odstotkov (na boljšem bodo v piranski občini, kjer so stanarine nekoliko nižje, kot v koprski in izolski občini). Kljub podražitvi pa bo ekonomska stanarina še zmeraj oddaljen cilj. V Kopru so na primer izračunali, da so doslej dosegli le 65 odstotkov načrtovane stanarine v tem srednjeročnem obdobju. Sama podražitev menda v primerjavi z drugimi stroški ne bo bistveno ogrozila življenjskega standarda ljudi, saj znaša na Obali povprečna stanarina za dvosobno stanovanje le tisoč dinarjev mesečno.

B. Š.

V Trstu razstava Leonardovih del

TRST — Septembra bo na Pomorski postaji razstava strojev in drugih umetniških del Leonarda, ki jo ob radijskem in televizijskem natečaju »Premio Italia« prireja tržaška avtonomna turistična in letovišarska ustanova.

Na ogled bo približno 20 večjih strojev in modelov, ki so deloma last zasebnikov. Največja zanimivost razstave pa bo verjetno njen odsek, posvečen najodobnejšim elektronskim strojem. Le-tega je ob petstoletnici začasnega bivanja velikega florentinskega mojstra v Milanu, priredila v tem mestu IBM Italia.

Razstava bo na ogled od 8. septembra do 7. oktobra.

Zanimanje evropskega parlamenta za Furlane

VIDEM — Štiričlanska delegacija evropskega parlamenta se bo od 17. do 23. septembra mudila na študijskem obisku v Furlaniji. Gre za strokovnjake na področju manjšinskih in krajevnih jezikov in kultur, ki se želijo seznaniti z zahtevami in potrebami Furlanov ter s položajem njihovega jezika in kulture. Obisk, ki ga pripravlja Furlansko filološko društvo, je povezan s priporočili resolucije, ki jo je na osnovi poročila socialističnega poslanca Arfeja sprejel evropski parlament.

Med najbolj pomembne pobude gostega enotedenskega programa se prav gotovo uvršča javna avdicija predstavnikov krajevnih uprav, pedagoških institucij, kulturnih društev in organizacij, ki težijo k ohranjanju in uveljavljanju furlanskega jezika in kulture.

BARBARA VERDNIK
VOJKO KRPAN

Bo reka Reka do leta 1990 spet oživila?

ILIRSKA BISTRICA — Reka Reka je že več kot dvajset let mrtva reka in ena najbolj onesnaženih v Sloveniji. Omrtvila je Vremsko dolino, slikovite škokjanske jame, z njene okolice je izginila vsa romantika, mlini in žage, ki so peli vsa predvojna in tudi poveljna leta, zamrlo je bogastvo rakov in postrvi v njenih vodah in z njimi tudi ribolov, nič več ne daje pitne vode in občanom ne omogoča prijetnega in predvsem poceni letovanja. Ne nazadnje je reka Reka kali tudi odnose z Italijo, saj se je Jugoslavija z osimskim sporazumom obvezala, da bo ekološki problem, ki prav gotovo presega območje ene občine, odpravila.

Z industrijskim razvojem Ilirske Bistrice, zlasti tovarne Lesonit in Tovarne organskih kislin, se je začelo onesnaževanje Reke, ki je leta 1966 prvič preseglo kritično mejo onesnaženja. Od takrat pa do danes je bilo izdelanih že več

sanacijskih programov in različnih študij, ki naj bi reko očistili: regulacija Reke, ureditev hudournikov in kanalizacije, začasna čistilna naprava, akumulacija na Molu, prestrukturiranje proizvodnje, izgradnja kanalizacijskega omrežja in naprave za predčiščenje industrijskih odpadkov v Lesonitu in TOK. Kljub vsem naporom pa je reka Reka še vedno onesnažena.

Po dolgi letih pa je letos končno le prišlo do celovite zasnove reševanja hude problematike. Po sklenitvi novega družbenega dogovora o izvajanju skupnih ukrepov za sanacijo voda Reke deluje pri bistriškem izvršnem svetu komisija za varstvo okolja, ki je iz prejšnjih rezultatov in ugotovitev številnih študij in analiz ter na temelju lastnih izkušenj in spoznanj izdelala celovit sanacijski program za dokončno rešitev in očiščenje reke Reke.

Glavni onesnaževalci Reke so industrijski obrati, med njimi sta največja Lesonit in TOK,

v manjši meri pa Transport, Hmezad in nekateri drugi obrati ter komunalne odpadne mesta Ilirske Bistrice. Sanacija je razdeljena v dve fazi, zlasti zaradi zagotavljanja finančnih sredstev, posamezni ukrepi pa so naslednji: v prvi fazi se pripravlja in bo podpisan samoupravni sporazum za združevanje finančnih sredstev za sanacijo Reke, v dveh letih bi morali ukiniti mokri postopek proizvodnje vlaknenih plošč v Lesonitu, akumulacija na Klivniku naj bi bila končana do leta 1986, letos pa bodo izvedli poizkuse anaerobnega predčiščenja odpadnih vod TOK na pilotski napravi. Druga faza predvideva izgradnjo naprave za anaerobno predčiščenje v TOK, izgradnjo črpalnice in mehanskega čiščenja za skupno čistilno napravo, potrditev optimalne zasnove skupne čistilne naprave na pilotski napravi in izgradnjo skupne čistilne naprave v letih 1986 do 1988.

Program so v celoti podprli vsi občinski

organi in najvišji predstavniki družbenopolitičnih skupnosti Slovenije in obenem zahtevali hitro in učinkovito razrešitev. Ta pa ne bo tako enostavna, saj so, čeprav so vsi pripravljeni kar najbolj sodelovati, zanjo potrebna velika finančna sredstva, ki jih sama občina in njeni onesnaževalci ne bodo zmogli.

Po dvajsetih letih je celovita rešitev reke torej zapisana na papirju in podprta z vseh strani. Volja za rešitev problema je bolj močna kot kdajkoli prej in leta 1990 bi lahko namesto o mrtvi, spet govorili o živi in vsestransko koristni reki Reki. Zato pa mora postati sanacija prioriteta naloga v Sloveniji, pravijo v bistriški občini. Če smo spoznali, da je problematika prerasla občinske in republiške meje in dobila meddržavni značaj, potem je tudi ne bi smeli kot finančno breme prepustiti samo eni občini.

Gospodarsko pismo iz Slovenije

Naraščanje cene koruze pogojuje razvoj jugoslovanske živinoreje

hitro je bilo povpraševanje po koruzi večje od ponudbe, je država koruzo uvozila in z njo posredovala na trgu. Na ta način je cene za držala v še razumnih mejah. Kakor hitro pa koruze ni mogla več uvažati, so pridelovalci koruze začeli spekulirati. Koruzo so zadrževali in čakali na še ugodnejšo ceno. Ker pa je v pogojih inflacije cena za surovine vsak dan ugodnejša, se je čakanje čedalje bolj podaljševalo.

Kmetijska politika je bila na ta pojav pripravljena, zato si je začela na vse kripke prizadevati, da bi v Jugoslaviji posejali več njiv s koruzo. To ji je delno tudi uspelo, saj bo letošnji pridelek vsaj za 2 milijona ton večji kot še pred leti. Vendar to ni dovolj, da bi lahko zapolnili praznino. Praznina pa se ni dala zapolniti tudi zato, ker nekateri — npr. Vojvodina — zdaj precej koruze tudi izvozijo in s tem izkupičkom bodisi poravnava svoje dolge v tujini, bodisi kupujejo nujno potrebne stvari za industrijo.

Zaradi zadrževanja koruze in zaradi izvoza je cena v dveh letih izredno poskočila — od 12 oz. 15 na 30 dinarjev za kilogram. Toda tudi po višjih cenah je koruzo izredno težko dobiti. Na novosadski borzi na primer koruze že zelo dolgo ni mogoče kupiti. Zaradi cene in zaradi

pomanjkanja so krajši konec potegnili živinorejci. Če koruzo dobijo, so samo stroški za krmo večji, kot pa iztržijo s prodajo živine. Ker pa koruze niti ne morejo dobiti pravočasno, so začeli živino na veliko prodajati za zakol. Ponudba je odkupne cene za živino še zmanjšala, tako da so rejci še na slabšem. Če si drugače ne morejo pomagati, prodajo živino za vsako ceno.

Tolikšna ponudba je napolnila vse hladilnice. Vlada je sicer nekoliko pozno reagirala, ko je ob koncu spomladi naročila zvezni direkciji za rezervo, naj odkupi večje količine mesa. Čeprav je v hladilnicah te direkcije menda že več kot 100 tisoč ton mesa, to ni umirilo tržnih gibanj. Kako pa naj bi jih, saj vendarle primanjkuje krme! Zato se je vlada prav zdaj odločila, da bo uvozila 200 tisoč ton koruze. Z njo bo poskušala nekoliko umiriti tržna gibanja, toda poznavalci trdijo, da bo to kaplja v morje, zato pritegujejo živinorejcem, ki trdijo, da se bodo razmere uredile le, če bi prepovedali izvoz koruze. Toda za kaj takega se vlada zelo težko odloči. Argumenti Vojvodine (in še nekaterih) so namreč močni: Če nam prepoveste izvažati naš glavni izdelek, potem morate sprejeti tudi obveznost, da boste poravnali del naših dolgov in zagotovili del deviz za uvoz.

Pač pa bi vlada lahko prepovedala uvoz mesa. Jugoslovanski uvozniki namreč uvozijo precej mesa (zlasti svinjskega) iz vzhodnoevropskih držav. Meso iz teh držav je cenejše kot pa na jugoslovanskem trgu, zato se uvoz izplača. Dobiček pa je edini razlog, da meso v času, ko ga je na jugoslovanskem trgu preveč, še uvažajo. S tem težave še povečujejo, vlada pa še vedno omahuje pri prepovedi tega uvoza. Najbrž zaradi tega, ker je veliko tega mesa uvoženega v okviru kompenzacijskih poslov. Če bi uvoz prepovedali, potem bi se tudi izvoz začel zmanjševati.

Najbrž pa je vlada računala, da bo izvoz mesa tekel bolje. Toda na zahodnoevropske trge mesa skorajda ni mogoče prodati. Res pa je, da se prodaja mesa in mesnih izdelkov na trgih ni toliko zmanjšala kot na grškem. Po meddržavnem sporazumu naj bi Grki kupili pri nas letno okoli 120 tisoč ton govejega oz. junčjega mesa, toda v prvem polletju so pri nas kupili vsega okoli 1500 ton mesa. To je seveda močno vplivalo na povečevanje zalog v domačih hladilnicah, jugoslovanski trgovci pa niso pretirano spretni pri iskanju možnosti za prodajo mesa na drugih tujih trgih, kar navsezadnje tudi ni lahko, saj zaradi drage koruze jugoslovansko meso ni poceni.

Ni pa mogoče še mimo enega dej-

stva. Poraba mesa se je v Jugoslaviji zmanjšala menda (natančnih podatkov nimamo) za okoli 20 odstotkov. Vzrok kaže iskati v nižjem standardu prebivalcev oziroma v visokih cenah mesa. Ker pa se je po kriznem letu 1982 (takrat je mesa izrazito primanjkovalo) reja povečala za 12 odstotkov (letos seveda občutno pada), je ponudba mnogo večja kot pa povpraševanje. Računati pa je treba, da se poraba mesa v Jugoslaviji ne bo povečala, ker realni zaslužki delavcev še kar naprej padajo. Zato so nekateri proizvajalci meso že pocenili ali pa ga prodajajo (večje količine) na brezobrestno posojilo. S tem se skušajo izkupati iz trenutnih zadreg.

Iz vsega tega se zdi, da bo, kot je zapisal zagrebški komentator, predraga koruza pokopala živinorejo. Živinorejci so zaradi nje začeli opuščati rejo za trg in iščejo zaslužek drugje ali pa skušajo močno pospešiti pridelovanje krme na svojih njivah. Lahko se torej zgodi, da bo prihodnje leto veliko več njiv v Sloveniji zasejanih s koruzo, pa čeprav so podobne razmere takšne, da je pridelek mnogo manjši kot npr. v Panonski nižini. To pa pomeni, da bo manj drugih pridelkov in da bo treba kupovati drugje. Zdi se torej, da bo gospodarska politika morala najti rešitev pri koruzi. Morala bo umiriti cene tej poljščini. Na vprašanje kako naj jih umiri, pa je težko dati popoln odgovor, čeprav smo jih nekaj že skušali najti. Lažje pa ga bo najti, če bo letošnja letina koruze res takšna kot napovedujejo. Če bomo pobrali z njiv več kot 12 milijonov ton koruze, bo namreč pridelek večji kot pa so jugoslovanske potrebe.

JOŽE PETROVIČ

Na pobudo nekaterih staršev in operaterjev Od ponedeljka do konca meseca poletni center na Opčinah

V številnih trgovinah so že na prodaj šolske potrebščine in šolarji že razmišljajo o bližnjem srečanju z učitelji, profesorji in prijatelji. Vendar počitnice še ni konec. Na Opčinah, in sicer v prostorih kulturnega društva Tabor, se bo v ponedeljek pričel poletni center, v katerega bodo za deset dni zahajali slovenski otroci s Krasa in iz mesta. Pobudniki in organizatorji poletnega središča so starši skupine otrok s fizičnimi in psihičnimi težavami, pri pripravi pa so jim priskočili na pomoč tudi operaterji sociopsihopedagoške službe pri KZE ter nekateri vzgojitelji in mladi spremljevalci. Poletni center, ki lahko sprejme petdeset otrok, za katere bo skrbelo deset animatorjev, je seveda namenjen vsem šolarjem, ki si želijo iger, sprehodov, športa, kopanja ter risanja, barvanja in oblikovanja. Predvsem pa bo pobuda v veselje tistim otrokom, ki so že naveličani samevanja in si želijo preživeti še nekaj avgustovskih dni v družbi. Pa še nekaj praktičnih informacij: v center so vabljeni vsi otroci, ki obiskujejo osnovno ali nižjo šolo, pa tudi vrtec. Organizator centra ni nobena javna uprava ali organizacija, temveč starši sami, za otroke pa bodo skrbeli študentje pedagogike, animatorji in spremljevalci, ki se že med šolskim letom na šolah ukvarjajo z vzgojnim delom in rekreacijo. Za letošnji poletni center na Opčinah je na razpolago še nekaj prostih mest, zainteresirani starši, pa lahko kličejo na telefonsko številko 7765056 ali svojega malčka enostavno pripeljejo na Opčine, na dvorišče Prosvetnega doma, v ponedeljek, 20. avgusta, od 8.30 dalje. Vpisnina v center znaša 25.000 lir vključno s kosilom in izleti, pobuda pa bo trajala do konca avgusta. Otroci bodo v poletnem središču od ponedeljka do petka in sicer od 8.30 do 15.30. S. P.

Festival Unità v Sosljanskem zalivu

Festival komunističnega tiska v Sosljanskem zalivu se počasi bliža koncu. Danes ob 19. uri bo razprava na temo: »Referendum o premični lestvici: za odpravo neke krivice«. Diskusijo bosta vodila član deželne tajništva KPI Tullio Paiza in član pokrajinskega tajništva CGIL Giuliano Mauri.

Ob 20. uri bo nastopil zamejski kantavtor Ivo Tul, od 21. ure naprej pa bo ples z ansamblom »Zodiaco«. Jutri ob 20. uri bo zaključni shod. Govorila bosta Ivo Širca in Ezio Martone, od 21. ure dalje pa bo na sporedu ples z ansamblom »B. P. Band«.

● Prvega septembra zapade rok za predstavitve prošnje za udeležbo na izpitih za vpis v seznam pomorskih posrednikov. Interesenti lahko dobijo vse informacije v uradih tržaške Trgovinske zbornice.

V okviru festivala komunističnega tiska Jutri na Opčinah krstni nastop glasbene skupine »Maraschinchele«

Tržaške ljudske motive poustvarjajo (od leve proti desni) Fabio Todero, Antonella, Edi Inwinkl in Roberto De Denaro

Jutri Slovenski tabor v Mavhinjah

Ob 40-letnici nacističnega požiga Medje vasi, Cerovelj, Vižovelj in Mavhinj bo jutri (19. t.m.) devinsko - nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti priredila Slovenski tabor.

Tabor bo na vaškem trgu v Mavhinjah. Prišel se bo ob 18. uri z mi-mohodom nabrežinske godbe na pihala, ki bo pod vodstvom kapelnika Stanka Misleja nastopila tudi ob zaključku slovesnosti. Po pozdravu predstavnika sekcije bo imel osrednji govor pisatelj Boris Pahor, bivši deportiranec v nacistična taborišča. Sledil bo recital »Ljubezen — mir«, ki ga bo izvedlo KD »Senti Jakob« iz Bežigrada, nakar bo nastopil vokalni kvintet »Savski val« iz Ježice, ki je znan po ljubezni, s katero goji slovensko ljudsko pesem.

Ob tej priložnosti je devinsko-nabrežinska sekcija SSK izdala tudi spominske značke, ki bodo na razpolago udeležencem tabora.

Jutri zvečer bo ob 19.30 v Prosvetnem domu na Opčinah v okviru krajevnega festivala komunističnega tiska prvič v javnosti nastopila tržaška glasbena skupina z imenom »Maraschinchele«. Kaj pravzaprav ta čudna beseda pomeni? To je vzdevek, ki so ga Tržačani dali cesarju Francu Jožefu, iz tega pa lahko že razumemo, da ta skupina raziskuje, postvarja ter nato še poje tržaške ljudske pesmi. Tržaška ljudska glasbena tradicija je namreč zelo bogata z motivi, pesmimi, refreni, uspravankami, delovnimi kiticami in še z drugimi besedili iz ljudskega izročila.

Kdo sestavlja glasbeno skupino »Maraschinchele«? Najprej bi omenili Fabio Todero, sicer že znanega tržaškega kantavtorja, ki igra kitaro, mandolino, mandolo, orglice, pa še poje povrh, nato Roberta De Denaro, ki prav tako igra celo vrsto instrumentov, ter pevko Edi Inwinkl, ki tudi igra na neke vrste harpo. Tem je treba dodati še Antonello (tolkala) in Alessandro (violina), pa imamo popolno sliko.

Pesmi, ki jih bodo peli na približno enournem koncertu (nekaj naslovov: »Senti il martello«, »La bella Furlana«, »Le tre sorelle«, »Il battipalo« in še druge) so v glavnem vzeli iz znamenitih zbirk tržaških ljudskih pesmi Nolianija in Catalana. V glavnem gre tu za delavke in ljubezenske pesmi ter pesmi emigracije, katerim sta nato Fabio in Roberto priredila primerno tržaško ljudsko melodijo.

Na vprašanje, zakaj so se lotili postvarjanja teh manj znanih ljudskih motivov, nam je Fabio Todero, ki je že pred leti z odliko doktoriral na tržaški filozofski fakulteti, tako odgovoril: »Ljudska pesem je zaklad, ki ga moramo ohranjati, predvsem pa ga ne smemo pretvarjati in popliti, kot se žal dandanes vse prepogosto dogaja. Pesmi z vodilnim motivom »viva la e po' bon« ne prikazujejo realne slike tržaškega človeka, ampak le del njegove stvarnosti, in sicer tisti, ki je pač za družbo bolj sprejemljiv. Vendar pa je to le zakrivanje resnice. Tržačan, v glavnem delavec, trgovec, mornar, večkrat brezposeln, se ni samo veselil, temveč predvsem garal, trpel, odhajal od doma, se izseljeval, se napil od žalosti in obupa, vse to pa je nato opisal v preprosti, večkrat ostri in nič kaj romantični pesmi. Mi pojemo prav te motive, opremljamo pa jih z enostavno, a stvarno glasbo, za katero smo gotovi, da bo pazljivega poslušalca pritegnila.«

DUŠAN JELINČIČ

● Občinski odbor je sprejel sklep o vzdrževalnih delih na poslopju osnovne šole »Tarabocchia« v Ul. Giacinti. Za popravila in notranjo ureditev stavbe bo občina potrošila 250 milijonov lir.

● Na šolskem skrbništvu je na ogled ministrska okrožnica o vstopu v stalni stalež. Prošnje lahko predložijo učitelji in profesorji šol vseh vrst, ki imajo za to ustrezne pogoje. Prošnje je treba poslati do 27. avgusta.

Prenovljena Pomorska postaja odpira možnost za pomembno kongresno dejavnost

Trst se vedno bolj usmerja h kongresnemu turizmu. Dokaz tega je tudi znatna deželna podpora za preureditev Pomorske postaje v kongresni center. Preureditvena dela bodo kmalu dokončali, da bo vse pripravljeno za prvo veliko manifestacijo, ki bo v novem, moderno opremljenem središču. Tu bo namreč od 16. do 30. septembra znameniti festival televizijskih in radijskih oddaj »Premio Italia« (Nagrada Italija).

V Trstu bo tako že šestintrideseta prireditve, na kateri sodelujejo televizijske hiše iz Evrope in drugih kontinentov. Kot je dejal predsednik letošnje »Nagrade Italija« Alvisio Zorzi, bo to prvič, ko se bo festival odvijal v povsem primernem prostoru. Ob tem je Zorzi poudaril, da se je festival danes bistveno spremenil, v Trstu bo ta njegova »sprememba« našla svojo pravo potrditev, saj je Trst »mesto, ki je po svoji tradiciji odprto izmenjavam med Vzhodom in Zahodom in pa tudi temu kar prihaja iz odmaknjenih predelov ostalih kontinentov.« »Nagrada Italija« bo torej priložnost za soočanje med proizvodnjo televizijskih in radijskih hiš širom po svetu.

To pomembno manifestacijo bodo podprle Dežela, krajevne uprave, Turistična in letoviščarska ustanova in Pristaniška ustanova.

Pa še nekaj predvidenih števil,

ki govorijo o pomenu manifestacije: v Trst naj bi privabila približno 2.000 radijskih in televizijskih delavcev, ob tem številu pa organizatorji pričakujejo, da bo sodelovalo pri programu vsak dan vsaj 500 delavcev: od režiserjev, glasbenikov, scenografov, kritikov do novinarjev. Skratka, Trst bo za nekaj dni prestolnica radijske in televizijske proizvodnje.

Druge pomembna prireditve v Pomorski postaji bo kmalu po »Nagradi Italija«; od 2. do 5. oktobra bo namreč tu Konferenca obmorskih dežel Evropske skupnosti.

Na konferenci bodo sodelovali predstavniki 62 dežel iz 9 držav.

Kongresisti bodo obravnavali dve osnovni temi s sledečima naslovoma: »Nova podjetja in bodoča prizadevanja« ter »Krepitev vloge dežel v okviru Evropske skupnosti«. Obe temi bosta imeli kot skupni imenovalec prizadevanja za večje sodelovanje med obmorskimi deželami. Kongres v Trstu organizira Dežela F-JK.

Festival radiotelevizijske proizvodnje in kongres obmorskih dežel bosta seveda učinkovita preizkusna kamna novega središča, ki bi moralo s svojo veliko površino in s svojo sodobno opremo pomeniti osnovo za dejavnosti, ki so donosne bodisi z gospodarskega kot tudi s prestižnega vidika.

Z okroglo mizo o mladini in spomenikih NOB danes začetek festivala Unità na Opčinah

Z okroglo mizo na temo »Mladina o pomenu spomenikov NOB« se začne danes ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah festival Unità in Dela. Lahko bi rekli, da je tema današnje okrogle mize poglodbeno nadaljevanje razprave, ki se je začela na lanskem festivalu. Pred točno enim letom so namreč na prazniku komunističnega tiska na Opčinah prvič spregovorili o tej problematiki vidni predstavniki političnega in kulturnega življenja. In tedaj je prišla do izraza želja tudi iz vrst mlajših poslušalcev, da bi mladi sami poglobili to vprašanje, ki se tiče občutljivosti mladih do tih simbolov naše polpretekle zgodovine. Zato bodo danes spregovorili oziroma uvedli razpravo predstavniki mladinskega odbora pri SKGZ, mladinske sekcije Slovenske skupnosti, socialistične in komunistične mladine.

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Padriče sodijo med najmlajša naselja na Tržaškem

Padriče (drugi del)

V te prostore se je pred leti namestil Raziskovalni center, ki naj bi se po načrtih razširil vse do Banov. V kraju je še nekaj hlevov in skednjevi, vinskih kleti pa skorajda ni. Tu delujejo mehanična delavnica, skladišče gradbenega materiala, dve trgovini jestevin, drogerija, mesnica, dve gostilni in bar. Tu je tudi postaja orožnikov. Ob Padričah je električna centrala, kjer pa ni zaposlen noben domačin. Slednji delajo v industrijski coni ali v Trstu. Javne zgradbe so od leta 1960 sedež Gozdne zadruge, kjer imata prostore tudi društvi Slovan in Gaja, osnovna šola, zgrajena 1913 in 1972 poimenovana po Karlu Destovniku - Kajuhu ter podružna cerkev sv. Cirila in Metoda iz leta 1898, ki so jo domačini sami dogradili.

V Padričah je bilo pred prvo vojno

najprej ustanovljeno pevsko društvo Skala (1875), nato pa pevsko društvo Slovan z dramsko skupino, mešanim pevskim zborom, tamburaškim zborom in čitalnico. Tedaj sta bili osnovani tudi Zavarovalnica za govejo živino za Bazovico, Padriče in Gropado ter Zadruga oporovanih posestnikov, ki se je leta 1914 spremenila v Gozdno zadrugo. Po prvi vojni sta nastali še Tamburaški zbor in Zadruga voznikov za Trst in okolico, dokler ni vsa društva prisilno ukinil fašizem. Med NOB je v okviru vaškega odbora OF deloval prosvetni odsek, 13. oktobra 1944 pa je bila organizirana partizanska šola, ki jo je obiskovalo 72 učencev iz Padrič in Gropade. Hkrati pa so delovali tudi večerni tečajji slovenskega jezika. Dne 1. novembra istega leta so domačini pripravili celo predstavo na robu vasi v veliki jami, ki je bila partizanom za zaklonišče. Po osvoboditvi je bilo obnovljeno društvo Slovan, ki se je sicer zaradi kominforma leta 1948 razcepilo (obe društvi sta ohranili prvotno ime) in 1958

ponovno združilo. Leta 1961 je društveni pevski zbor dosegel prvo mesto na republiškem srečanju v Mariboru. Leta 1967 je nastalo še športno društvo Gaja za Padriče in Gropado z aktivno teniško sekcijo. V kraju delujeta tudi italijanski društvi, ki gojita tenis in golf.

Padriče sodijo med najmlajša naselja v tržaški občini. Njihov prvi zamelek je bila patricijska pristava Bovolenta, ki je po letu 1469 in turškem razdejanju prešla v roke tržaškega škofa. Ledina Padričarja se prvič omenja leta 1574. Konec 16. stol. se je sem priselil Tomaž Grgič z vzdevkom Padričar in 1619 kupil to posestvo, ki je dobilo ime Zavod. Z rasto je rodbine, ki je upravno sprva sodila pod Gropado, se je nenehno krčila okoliška gmajna in razvijala živinoreja, tako da je imela vas skupnega pastirja. Grgičevi potomci in drugi priseljenci so nato pokupili zemljišča vse do Sv. Ivana. S pomočjo tržaške občine in Lonjercev pa so od Lipiške konjušnice

odkupili celo Hudo leto. V prvem popisu iz leta 1777 je bilo v Padričah registriranih 13 družin samih Grgičev, v katerih je bilo 97 oseb. Vsi so bili kmetje. To število pa je do 1845 naraslo že na 182 oseb.

Takoj po kapitulaciji Italije je bilo v Padričah ustanovljeno krajevno vodstvo OF, ki mu je predsedoval Evgen Kalc. Medtem ko so se nekateri krajan pridružili partizanom, so drugi delovali doma kot ilegalci in organizirali več diverzantskih akcij, med drugim tudi napad na vojašnico pri Sv. Ivanu. Po vzpostavitvi stalnih stikov s 7. oziroma 9. korpusom je prek Padrič držala ena glavnih vezi za prenos orožja in prostovoljcev v partizanske vrste. V vasi ni bilo izdajalca, pa tudi sicer je vaško življenje označevala izredna solidarnost, ki obstaja še danes.

Zaradi tega označujejo Bazovci Padriče za »republiko«. Tako so domačini obdelovali polja in izkoriščali gozd v korist odsotnih borcev in ostarelih družin, da je bil pridelek porazdeljen

med vse prebivalce. V vasi so zgradili bunker, organizirali radiooddajnik in partizansko šolo, kjer so poučevali poklicni učitelji iz Tolmina. Pouk je potekal sprva v šolskem poslopju, ko je pa so Nemci tu uredili orožarno, se je vanjo šole so se Padriče pobratile s Kajuhovim rojstnim krajem Šoštanjem. Med NOB je padlo osem domačinov, ki jim je bil postavljen spomenik leta 1948.

V zadnjih letih ni bilo večjih izselitev, pač pa so bile številne priselavitve mestnega prebivalstva. Najbolj pogosti po priimki Grgič, Kalc, Zagar in Križmančič.

Pomembno vlogo v vasi je imel čevljar Josp Grgič - doktor Šilo, ki je v začetku stoletja vodil zmagovito tožbo proti tržaški občini zaradi zemljišč, ki jih je imela slednja v vaški okolici. Bil je odličen govedar in ljudski voditelj. V času fašizma se je moral za- teči v Jugoslavijo.

Konvencija med KZE in INPS

Proti neupravičenim izostankom poostrena zdravniška kontrola

Z velikim šmarnom je začel veljati v Italiji zakon, ki predvideva resnejše nadzorstvo nad bolniškimi dopusti. V skladu z zakonom je tudi tržaško vodstvo Vsedržavnega zdravstva za socialno skrbstvo (INPS) podpisalo s Tržaško zdravstveno enoto konvencijo, po kateri bodo zdravniki KZE, na zahtevo INPS, preverjali zdravstveno stanje obolenih u-službencev tako zasebnega kot javnega sektorja.

INPS bo v nujnih primerih lahko zahteval zdravstveno-sodno kontrolo

Dokončni seznam suplenc za otroške vrtce

Tržaško šolsko skrbništvo je izdalo dokončni pokrajinski seznam za supplence v otroških vrtcih. Seznam velja za šolski leti 1984/85 in 1985/86.

Seznam za slovenske otroške vrtce je razbremen na didaktičnem ravnanju pri Sv. Jakobu.

tudi po telefonu, pregled na domu pa bodo zdravniki morali opraviti še istega dne, toda v časovnih pasovih od 9. do 12. ure in popoldne od 16. do 19. ure — tudi v prazničnih dneh. Zdravnik bo svoje poročilo napisal v treh kopijah, od katerih bo eno izročil bolnemu delavcu, dve pa KZE, ki bo eno odposlala INPS.

Kaj se bo zgodilo v primeru, da bolnika ni doma v zgoraj navedenih urah? Že naslednji nepraznični dan se bo moral javiti v ambulanti KZE in opravičiti odsotnost. Le-ta bo upravičena le v primerih, da se je oddaljil od doma zaradi pregledov v zvezi z boleznijo ali zaradi »višje sile«, n.p.r. zaradi hudih družinskih razmer.

Za neopravičene odsotnosti so predvidene hude sankcije: od odvzema prispevka za bolniški dopust v preteklih dneh (največ deset), do 50-odstotnega odtrgljaja za naslednjih deset dni. To pravilo seveda velja tako za uslužbence javnih, kot zasebnih podjetij.

Da bi omogočili periodično zbiranje informacij in dokumentacij sta se INPS in KZE tudi domenila, da si bosta stalno izmenjavala podatke o številu bolezenskih spričeval, zahtevanih kontrol in morebitne informacije o boleznih posameznikov.

»Zadovoljiv« promet v tržaškem pristanišču

V prvem šestmesečju letošnjega leta je znašal celoten promet tržaškega pristanišča 12 milijonov in 159 tisoč ton, kar pomeni en milijon in 550 tisoč ton manj kot v enakem obdobju lanskega leta. Kljub temu skrajno negativnemu podatku pa položaj le ni tako dramatičen, kot v svoji noti poudarja Avtonomna pristaniška ustanova. Nazadovanje gre namreč v celoti pripisati zmanjšani količini nafte, ki prihaja po naftovodu, medtem ko se je trgovski promet povečal za 130 tisoč ton in dosegel v obdobju januar - julij 1984 2 milijona in 505 tisoč ton. K povečanju prometa so prispevali predvsem žitarice, sočivje, blago v embalaži in premog, medtem ko je bilo glede lesa zabeležiti manjše nazadovanje.

Konec koncev, ocenjujejo sedanje stanje izvedenci Pristaniške ustanove, je promet v tržaškem pristanišču, v številu zmanjšanih količin in petrolejskim terminalom, v glavnem zadovoljiv. Izjemo pa seveda, kot rečeno, predstavlja petrolejski sektor: v prvih šestih mesecih letošnjega leta so zabeležili padec kar dveh milijonov ton surove nafte, namenjene Zvezni republiki Nemčiji, česar ni mogel v celoti nadoknaditi porast količine nafte, namenjene Avstriji in ki je znašal okrog pol milijona ton več kot v prvem polletju 1983.

Podpisi za referendum o draginjski dokladi

Na Tržaškem se nadaljuje zbiranje podpisov za ljudski referendum, ki naj bi ga izvedli prihodnje leto proti predpisom, ki omejujejo prejemke draginjske doklade za to leto.

Zbiranje podpisov organizira tržaška avtonomna federacija KPI, podpise pa so že ta teden začeli zbirati v okoliških občinah. V dolinski občini lahko prebivalci podpisujejo na županstvu od delavnikov od 11. do 13. ure, na občini v Zgoniku vsak četrtek od 10.30 do 13. ure ter na repentabarski občini ravno tako ob četrkih od 8.30 do 10. ure.

Danes so v tržaški občinski palači, (kjer sprejemajo podpise od 11. do 13. ure), v Miljah (od 10. do 12. ure), v Nabrežini (od 11. do 13. ure) ter pri notarju Clarichu v Ul. XXX. Oktobra 19 v Trstu (od 10. do 12.30 in od 17. do 19.30) zbrali petsto podpisov.

Prebivalci devinsko - nabrežinske občine lahko nadalje podpisujejo prošnjo za ljudski referendum na festivalu koinunističnega tiska v Sesljanu še danes in jutri od 19. do 21. ure.

Deželni prispevek za čistilne naprave v Šklednju

Deželni odbor je pred nedavnim potrdil prispevek v znesku 500 milijonov lir, ki ga bo dobila Tržaška občina za popravila in okrepitev čistilne naprave za mestne odpadke pod Šklednjem.

Deželni odbor je potrdil prispevek, potem ko je deželni tehnični urad odobril splošni načrt o okrepitevi kanalizacije v Trstu. Okrepitev zahteva seveda tudi večjo zmogljivost čistilnih naprav in odvozov v morje.

Dežela pa bo vsoto izplačala šele, ko bo Tržaška občina predložila predelan načrt potrebnih del za krepitev škedenjske čistilne naprave.

V Centru pri Miramaru znanstveni seminar

V obdobju od 20. avgusta do 7. septembra se bodo v Centru za teoretično fiziko pri Miramaru znanstveniki z vsega sveta pod vodstvom prof. A. H. Cooka udeležili mednarodnega znanstvenega seminarja na temo: »Fizika zgoščene materije pod planetarnim pritiskom«. Na njem bodo znanstveniki različnih fizikalnih vej razpravljali o strukturi materije v notranjosti planetov.

V okviru ciklusa pogovorov o razvoju znanosti pa bo v torek, 21. t.m., v predavalnici tega Centra prof. Louis Emmerij predaval na temo: »1974 - 1984: vzpon in zaton novega mednarodnega gospodarskega sistema«. Predavanje bo ob 16. uri.

Na obisku pri Jožetu Antoniču v Cerovljah

Zajčereja je lahko dobičkanosna, če ima človek rad živali in če jim posveti dovolj pažnje

Nikoli ni človek tako star, da se ne bi lahko še česa novega naučil. To sem se lahko sama prepričala, ko sem preteklo sredo obiskala zajčjo farmo, ki jo ima v Cerovljah v devinsko-nabrežinski občini, domačin Jože Antonič. Mene je skoraj infarkt od strahu pred volčjakom, ki me je pred farmo pričakal z nič kaj miroljubnimi nameni, uboge zajce, ki so se prestrašili hupanje mojega avtomobila, pa je tudi skoraj zadela kap in so se potem komaj potolažili.

Tako nekako se je, vidite, dragi čitatelji, začel moj obisk na tej farmi, ki je resnično vredna ogleda, posebno pohvalo pa zasluži njen lastnik Antonič, ki jo, s pomočjo svoje žene, sedaj pa tudi s pomočjo starejše hčerke Katje, ki je letos opravila tretji letnik strokovnega zavoda »Jože Stefan« (oddelek za kemijo), uspešno vodi.

Jože Antonič, ki je zrasel na kmetiji, ki jo še danes upravlja v Cerovljah njegov oče Ivan in brat Ivan (en brat je zaposlen v papirnici v Štivanu, ena sestra poročena v vasi) je bil 20 let avtoprevoznik. »Delo sem opravljal, dokler nisem začutil močnih bolečin v križu. Lahko bi se bil oddolžil za živinorejo, toda tudi to je naporno delo. Še ko sem bil doma, mi je bila zajčereja zelo všeč. Seveda sem si najprej skušal nabrati dovolj znanja, da ne bi začel kar tako na slepo. Domači in vaščani so

mi odsvetovali češ, zajci so zelo občutljive živali. To vse drži. Toda, če se jim posvetiš, če jih gojiš z ljubeznijo, potem je delo z njimi kar v redu in tudi dobičkanosno. Danes je tudi že toliko zdravih in drugih pripomočkov, da se zajcu lahko takoj pomaga, samo, če ga dobro in pravilno opazuješ, če paziš na pravilno prehrano in seveda predvsem na čistočo.«

Tu nam je povedal, da gori v prostorih, kjer ima svoje zajce, dnevno po 15 ur elektrika, da ima za pozimi ogrevalne naprave, poleti pa s

temi napravami zrači vse prostore. Ima tudi električno metlo, s katero vsak dan počisti vse prostore, sedaj pa si bo, je dejal, po nasvetu svoje hčerke, ki je pregledala vodo, ki jo zajci pijejo, nabavil mehčalec za vodo, da jo bodo zajci lažje prebavili. V prostorih ima še posebne žarnice z rdečimi in plavimi lučmi, ki uničujejo muhe in komarje. »Tudi komarji so za zajce zelo nevarni, zato jih je treba takoj uničiti. Tudi glasbo vrtimo v teh prostorih ves dan, to pa zato, da nevtraliziramo druge šume, ker so, kot ste že sami

lahko v začetku ugotovili, zajci zelo boječi ter se lahko tako poškodujejo, da poginejo.«

Povedal nam je, da zajci skoraj laže prenašajo mraz od vročine, da ima pri svojih zajcih dve pasmi. Samice so novozelandske pasme in jih sami pridelujejo iz »čiste krvi«, samci pa so kalifornijske pasme in jih letno kupijo po kakih 20.

Samice imajo po osemkrat letno mlade (če je gospodar seveda dober zajčerejec). Po osem mladičev obdržijo, drugo uničijo.

Kam pa prodajate potem svoje zajce, smo ga vprašali.

»Naš kupec je iz bližine Coma, na švicarski meji. Švicarji so glavni odjemalci zajčjega mesa. Oni hodijo po zajčje meso v Italijo, kot mi v Jugoslavijo po goveje meso. Problema s prodajo nimam. Če bi lahko pridelal še več zajcev, bi jih lahko vse prodal. In tudi cena je ugodna, tako da krijem stroške za elektriko, hrano in za vse ostalo.«

Kaj pa, če zajci zbolijo? Pravi, da se bolezen med njimi naglo širi.

»To se lahko zgodi, če je gospodar nepazljiv, če je hrana pokvarjena. V začetku so mi res zajci zboleli, a smo takoj ugotovili, da je bila vzrok temu hrana, ki so jo dobivali. Hitro smo jo zamenjali s svežo in zadeva se je v nekaj dneh uredila.«

Če pa le zbolijo, se potem obrnete do živinozdravnika?

»Mi imamo pri nas zelo dobre živinozdravnike, ki imajo zlate roke, ko gre za pomoč živini. Niso se pa ukvarjali z zajci. Tako imam že dogovor s tistimi, ki mi dobavljajo hrano, da mi dajo, če je potrebno, nasvete in tudi pomoč.«

Potem nam je povedal še drugo zanimivost, da namreč luna močno vpliva na rodnost zajkelj. Od prvega krajca pa do polne lune gre v glavnem vse v redu, najbolj zdravi in veliki so tisti zajčki, ki se skotijo ob polni luni. Ko je luna »črna« se jih skoti veliko manj in v večini so mrtvi. Samice gredo tudi k samcu najraje, ko je luna črna, ko je luna cela pa počivajo. In še to nam je povedal, da se zajci pariyo ob svetlobi in nikoli v temi.

Kaj pa dopust si lahko pri vsem tem delu privoščite?

»Prav okrog 20. avgusta bova šla z ženo na dopust. Takrat bo skrbela za zajce najina hčerka Katja, ki je že pridna v tem delu. Seveda pa programiramo najine počitnice tako, da opravimo marsikatero delo že v juliju.«

Se bo vaša hči odločila, da nadaljuje s tem delom?

»Mislim, da ja. Seveda bo hotela uporabiti znanje, ki si ga bo v šoli pridobila. Sicer pa menim, da je to dobičkanosno delo, če ga zna človek pravilno delati in če ljubi živali. Živinoreja je naporno delo, piščanci dajo malo zaslužka in tudi kokoši - jajčarice niso bogve kako donosne. Zajec pa je, samo se mu moraš posvetiti.«

NEVA LUKEŠ

V okviru »Estate 1984« koncert na trgu

Umetnostna galerija Rettori Tribbio 2 prireja v torek, 21. t.m., na Starem trgu v tržaškem starem mestu, drugi večer manifestacije »Estate 1984 - arte, musica, prosa, poesia« (Poletje 1984 - umetnost, glasba, proza in poezija). Ob 20.30 bo namreč koncert dua Marina Debianchi in Maria Nice Costantino (oboa in klavir). Mladi glasbenici bosta igrali skladbe G.F. Händla, Ch. Lefebra, P. Hindemitha, G. Donizettija in F. Poulenca.

Marina Debianchi ima 20 let, lani pa je z odliko diplomirala v oboi na konservatoriju »tartini« v Trstu. Costantinova pa je z najvišjo možno oceno diplomirala v klavirju že pred dvema letoma pod vodstvom pianista Massima Gona.

Fotografije iz izleta Primorskega dnevnika po Grčiji so na ogledu v Tržaški knjigarni v Ulici sv. Frančiška 20.

† Nenadoma nas je zapustil

Dušan Corbatti

Pogreb bo danes, 18. t.m., ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Ricmanjih.

Žalostno vest sporočajo: žena, brata Pepi in Armando, sestra Vida ter sorodniki

Žavlje, 18. avgusta 1984

† Za vedno nas je zapustil naš dragi mož in oče

Pepi Pahor

Pogreb bo danes, 18. t.m., ob 11. uri iz Nabrežine naravnost v cerkev v Sv. Križu.

Žalujoci: žena Tončka, sin Bruno in drugo sorodstvo

Brišče, 18. avgusta 1984

Žalovanju se pridružujeta svakinja Marija in nečak Emil.

Kontovel, 18. avgusta 1984

(Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3)

Ob hudi izgubi Toneta Škabarja izreka Zadruga »Naš Kras« iskreno sožalje vsem prizadetim svojem, zlasti pa soproggi gospe Ili in hčerki Anici.

Kulturno društvo Kraški dom z Repentabra izreka iskreno sožalje gospe Ili Škabar ter svojem ob izgubi dragega moža Antona.

TRŽAŠKI VOJAK UMRL PRI SKOKU S PADALOM

V bolnici v Pisi je umrl 21-letni Tržačan Marco Imperio, ki je služil kot narednik v padalski skupini Moschin divizije Folgore.

Mladi vojak, Marco Imperio, se je pred nekaj dnevi ponesrečil med vadbenim skokom s padalom v okolici Pise. Iz letala je padalec skočil z višini 2.500 metrov, med skokom pa se je glavno padalo le delno odprlo, tako da je Imperio silovito treščil ob tla in si polomil obe nogi ter utrpel vrsto hudih udarcev. V bolnico so ga pripeljali globoko nezvestnega.

Kasnejša preiskava je ugotovila, da se padalo po vsej verjetnosti ni odprlo zaradi okvare na napravi, ki omogoča odpiranje.

Smrt ženske, ki je padla iz tretjega nadstropja

Včeraj popoldne je v tragični nesreči izgubila življenje 57-letna Anna Filippa vd. Del Zet. Ko je pobirala perilo z okna svojega stanovanja v tretjem nadstropju stavbe v Stari istrski ulici 27, je izgubila ravnotežje ter padla na notranje dvorišče. Sosedji so takoj poklicali uslužbence Rdečega križa, ki so lahko le ugotovili smrt nesrečnice.

Sin Anne Filippe je takoj po nesreči izjavil, da je mati sicer bolehal za živci, vendar je izključil možnost samomora. To možnost je zanikal tudi sosed, ki je z bližnjega okna videl kako je ženska pobirala perilo in nato izgubila ravnotežje ter padla v globino.

Gorel je ford transit

Požar, ki je zajel včeraj v Ul. Calcare v Šklednju dostavno vozilo ford transit, last obrtniškega podjetja Del Toro, je povzročil veliko materialne škode. Obrtnik, čigar ime je ostalo neznano, se je z dostavnim vozilom peljal na dom klienta, ki je na Ul. Calcare nenadoma opazil, da se iz motorja dviga gost dim. Takoj je izstopil in poklical gasilce, toda ko so le-ti prihiteli, so plameni že uničili šasijo in motor, pa tudi tapison, ki ga je obrtnik prevažal. Toplota, ki je izžarevala iz gorečega vozila, je močno poškodovala tudi fiat 126, ki je bil parkiran v bližini. Škodo ocenjujejo za 10-12 milijonov lir, o vzrokih požara pa še ugibajo.

Trčenje pri »Marinelli«

Na Miramarskem drevoredu, v višini restavracije Marinella, je včeraj nekaj čez poldne prišlo do prometne nesreče, v kateri sta se — sicer lažje — ranili dve osebi: 70-letna Marcella Pipan vd. Pertot z Miramarskega drevoreda 261/1 in 53-letni Narciso Radici iz Ul. Sterpeto 1. Do trčenja je prišlo, ker je Pertotova, po ugotovitvah mestnih redarjev, nenadoma zavila s svojim A 112 na levo in s tem presekala pot bmw, ki ga je Radici upravljal proti Grljanu. Oba voznika bosta okrevala v nekaj dneh, saj so jima nudili (v katarski bolnišnici) le prvo pomoč.

»Stanovanjske misi« spet na delu

Veliki šmaren je za »stanovanjske misi« prav gotovo zlato obdobje. O tem sedaj premišljuje Angela Galliani, ki jo je ob povratku domov s krajšega dopusta čakalo neprijetno presenečenje. Tatovi so namreč vdrli v njeno stanovanje v drugem nadstropju stavbe v Ul. Vidali 10 v starem mestnem središču ter iz spalnice odnesli dve zlati verižici, dva para uhanov, zapetnico in nekaj tisoč lir. Seveda ni o »prijateljih tuje lastnine« ne duha ne sluha.

Makedonija in njene zgodovinske zanimivosti cilj letošnjega izleta slovenskih maturantov

Ob zaključku letošnjih matur se je večja skupina slovenskih maturantov iz Trsta in Gorice udeležila izleta, ki ga vsako leto organizira slovenska vlada za maturante iz zamejstva. Štiridnevno potovanje je bilo namenjeno obisku Socialistične republike Makedonije in ogledu njenih zgodovinskih in krajevnih zanimivosti, spremljal pa nas je pedagoški svetovalec dr. Silvo Fatur.

Izlet ni bil rojen pod popolnoma srečno zvezdo. Že pred odhodom je prišlo do težav v zvezi s prevozom, kajti avtobus iz Jugoslavije ni smel prazen v Italijo. Zato smo se z avtomobili peljali čez mejo in šele tam stopili na avtobus. Ta pa se je že med vožnjo proti Ljubljani pokvaril in tako smo zamudili še pol ure, ko smo čakali na drugega. Nato pa je šlo vse kot po olju, vožnja z letalom od letališča Brnika do Skopja, kjer smo pristali okrog poldne, je bila zelo prijetna, v Skopju nas je že čakal avtobus, a tudi s tem smo že na začetku imeli težave, ko ni in ni hotel odpeljati zaradi manjše okvare na motorju. Na srečo je voznik kmalu popravil okvaro, pridružil pa se nam je tudi makedonski vodič, ki nas je spremljal vse dni našega križarjenja po njegovi zemlji.

Pot nas je vodila proti mestu Strugi ob Ohridskem jezeru, kjer naj bi prespali dve noči. Pred tem pa smo se ustavili v mestu Tetovo za bežen ogled turške mošeje in v vasi Nerezi; tu smo si ogledali samostan sv. Pantelejmona iz začetkov tisočletja; njegova notranjost je vsa poslikana s freskami zelo izrazitih barv, kar smo opazili tudi pri obisku raznih drugih samostanov in cerkva. V Nerezih smo tudi kosili; nenavadna hrana v začetku ni vzbujala navdušenja, pozneje pa smo se je navadili in velika večina udeležencev izleta je bila mnenja, da je pravzaprav čisto v redu, čeprav mogoče nekoliko preveč zabeljena za naše okuse. Tudi to smo vzeli v poštev kot značilnost makedonskega življenja.

Po kosilu smo nadaljevali pot proti Strugi, vmes pa smo se nekajkrat ustavili za osvežitev in za ogled neke druge zanimivosti — samostana sv. Jovana Bigorskega iz začetka devetnajstega stoletja. Samostan je znan po tem, da so v njem živeli tako redovniki kot redovnice, a predvsem po izrednih ikonostasih, ki so izklesani v orehovem lesu in prekrivajo celotno steno, ki stoji nasproti vhodu v kapelo.

Mesto Struga je bilo še daleč, kraji, po katerih smo se peljali, pa zelo slikoviti. Avtobus je vozil v dolini Črna Drina po čudoviti soteski, kjer smo le zelo poredkoma naleteli na ljudi. Na večer smo končno prispeli na cilj, nekoliko zmešnjave je bilo le ob dodeljevanju sob, nato pa večerja in počitek ali zabava.

Drugi dan je bil cilj ekskurzije Ohrid. Vreme je bilo čudovito in ravno tako lepo je bilo videti Ohridsko jezero. V mestu nas je vodič opozoril na značilen slog, v katerem so zgrajene hiše: vsako naslednje nadstropje je širše, tako da se hiše dvigajo skoro kot nekakšne na glavo postavljene piramide, vsaj nekoliko so vidne. V mestu smo si ogledali cerkvi sv. Sofije in sv. Pantelejmona — to je dal zgraditi eden

prvih učencev sv. Cirila in Metoda, Kliment, katerega grob smo tudi videli v cerkvi. Prosti čas, ki smo ga zatem imeli je večina izkoristila za pohajkovanje po mestu in za nakupe. Kosilo nas je čakalo v hotelu v Strugi, popoldne pa smo bili prosti. Ohridsko jezero in čudovito, sončno in vetrovno vreme je marsikoga izvabilo na kopanje v čistih vodah in na sončenje na obali. Po večerji je na terasi hotela igral ansambel in vzdušje je bilo zelo prijetno, tako prijetno, da je marsikdo izmed nas pristopil h »kolu« in plesal med neznanci, ki pa že niso bili več tako tuji.

Naslednje jutro nas je presenetil dež, ki se je ulil čez noč. Po zajtrku smo se zato nekoliko obotavljali za odhod in dejansko je bilo težavno spraviti kovčke, torbe in same sebe na avtobus s tako ploho. Kmalu pa je bilo tudi to za nami, poslovlili smo se od Struge in se usmeril zopet proti Ohridu, na programu je bil namreč ogled samostana sv. Nauma, ki se nahaja približno 30 km od Ohrida, v krasnem položaju ob jezeru. Od tam smo se napotili proti Prespanskemu jezeru; spet je zasijalo sonce in ustavili smo se nad njim. Zrak je bil hladnejši, kajti nahajali smo se na precejšnji nadmorski višini, jezero pa je bilo vidno v vsej svoji velikosti. Videli smo torej tudi del Grčije in Albanije, ker pripada približno četrtina Prespanskega jezera tema dvema državam. Posamezne skupine dijakov so se v tem kraju tudi slikale v spomin.

Naslednja etapa je bila Bitola, znana po izkopanih antičnega mesta Herakleja, ki se najbrž razprostira v ploščini več kvadratnih kilometrov, kljub temu da obsegajo izkopanine le desetino vsega. Na žalost nas je pri ogledu antičnih ostankov zopet presenetil dež in mnogim preprečil, da bi še dalje poslušali razlage vodnice, ker smo bili brez dežnika. Kljub temu pa smo zvedeli, da so mesto gradili tako Grki in Rimljani kot Bizantinci in videli terme, malo baziliko in dva kipa — moškega in ženskega — ki pa sta žal bila brez glave.

Kosili smo v restavraciji nekoliko izven mesta, ob odhodu pa je avtobus zopet imel težave z motorjem. Odšli smo z manjšo zamudo, cilj je bil v Skopju, med potjo pa smo se ustavili še v Otešcu in medtem je že spet zasijalo sonce. Do Skopja je bilo še nekaj ur vožnje, zato smo tja prispeli zvečer, skoro ves popoldan pa smo imeli na razpolago za to, da smo si ogledali raznoliko makedonsko planjavo, polno nasadov vseh vrst, med katerimi sta prevladovala koruza in grozdje, pa tudi pšenica. V Skopju pa še večerja — in kmalu nato smo bili na vlaku, ki nas je peljal proti domu, kamor smo prispeli šele naslednje popoldne.

Kljub temu da so bile dolge vožnje z avtobusom občasno precej mučne in kljub težavam z avtobusi je bil izlet zelo zanimiv in poučen, za vse pa pravo zadoščenje, ker smo si ga takorekoč zaslužili z uspehom v šoli. Prisrčna zahvala gre organizatorjem, predvsem pa gospodu Faturju, ki nam je bil za spremljevalca in za prevajalca, tako da smo tudi tisti, ki makedonskega jezika nismo kdove kako razumeli, od izleta mnogo odnesli.

M. R.

gledališča

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Hala Tivoli - Velika dvorana
Jutri, 19. avgusta, ob 20. uri: Heavy Metal Koncert leta - Iron Maiden.

kino

Ariston 21.15 »All that Jazz«. Režija: Bob Fosse.
Na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.
Fenice 17.00 — 22.00 »Kowaanisqatsi«. **Nazionale Dvorana** 1. št. 1 15.30 — 22.15 »Erotic super sex orgasmo«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 2 15.30 — 22.15 »Fuga da mezzanotte«. **Dvorana št. 3** 15.30 — 22.15 »L'esorcista«. Za vsakogar.
Grattacielo 17.00 — 22.15 »La guerra del fuoco«. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Mignon 16.30 — 22.15 »Rocky 3«. Sylvester Stallone.
Aurora 16.00 — 22.00 »Jesus Christ Superstar«.
Capitol 16.30 — 22.00 »Essere e non essere«. M. Brooks.
Vittorio Veneto 17.00 — 22.00 »48 ore«. **Lumiere** Zaprto.
Radio 15.30 — 21.30 »La voglia di Sibille«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alcione 16.00 — 22.00 »I falchi della notte«.

čestitke

Srečnima **BORISU VALENTIČU** in nevesti **DANIELI** izreka kolektiv **TPPZ P. Tomažič ob vstopu v novo življenje vse najboljše**. Želi jima prijetno poročno potovanje skupno s **TPPZ v ZSSR**.
Danes praznujeta 56. obletnico poroke STANKO in MILKA TAGURNJEVA. Priskrbi jima čestitaje in željo še mnogo zdravih let Silva, Igor, Tatjana in Sonja.

Danes stopita na skupno življenjsko pot
DANIELA SANTINI
in
BORIS VALENTIČ
Obilo sreče in razumevanja na novi življenjski poti jima želimama Nerina in oče Jernej

razstave

V **TK galeriji**, Ul. sv. Frančiška 20, skupinska grafična razstava.
V **tržaški občinski galeriji** razstavlja do 18. t.m. svoje akvarele goriški rojak **Andrej Košič**.
V **galeriji Rossoni** na Korzu Italia 9 je razstava slikarja **Renza Simionata** in slikarke **Mirelle Barbarich**. Razstava bo trajala do 31. t.m.

včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 18. avgusta
HELENA
Sonce vzide ob 6.09 in zatone ob 20.08 — Dolžina dneva 13.59 — Luna vzide ob 23.05 in zatone ob 12.45.
Jutri, NEDELJA, 19. avgusta
LJUDEVIT

Vreme včeraj: temperatura zraka 25,9 stopinje, zračni tlak 1017,2 mb raste, veter 4 km na uro, severozahodnik, vlaga 46-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Ivana Sossi, Miran Sossi, Francesca Skarlovaj, Manuele De Monte, Davide Sadoch, Dario Antonio Imbesi, Veronica Folini, Giulia Mania.

UMRLI SO: 81-letna Valeria Cenni, 62-letni Dušan Corbatti, 87-letna Luigia Zivic por. Puric, 57-letna Lucina Svetina por. Ellero, 81-letni Matteo Budach, 83-letna Regina Genovese vd. Cancelliere, 83-letna Ludmilla Navratil, 86-letna Rosalia Babuder, 71-letni Alfredo Ponton, 69-letni Romano Ursini, 88-letna Antonia Spagno vd. Stuparich, 51-letni Bruno Derosa, 79-letni Eugenio Accerboni.

OKLICI: študent **Vassilios Dendramis** in uradnica **Rosaria Di Modica**, zdravnik **Fabio Fischetti** in strojepiska **Viviana Znebel**, mehanik **Emilio Grgič** in kuharica **Giovanna Risicato**, uradnik **Elvio Vezzoni** in Chiara Pocecco, uradnik **Sandro Spinelli** in uradnica **Rosanna Maria Trento**, šofer **Claudio Goina** in cvetličarka **Marcella Monaro**, krznar **Gaetano Galliani** in uradnica **Luisa Memoli**, trgovec **Roberto Russi** in laborantka **Cristina Sica**, šofer **Claudio Barbo** in uradnica **Luciana Motta**, policijski agent **Ferdinando Tambone** in gospodinja **Ria Tricolore**, finančni stražnik **Giuseppe Antonio Di Salvo** in delavka **Liliana Danzi**, učitelj **Roberto Tigelli** in trgovka **Tatiana Sverko**, zdravnik **Tullio de Nicola** in radiolog **Micaela Merlo**, mehanik **Silvio Galati** in delavka **Liliana Klauic**.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179, Ul. Revoltella 41, Zgonik, Milje (Mazzinijev dvored 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Zgonik, Milje (Mazzinijev dvored 1).

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Trg Cavani 1, Trg Giotti (Ul. sv. Frančiška) 1, Nabrežina, Boljunc, Milje (Lungomare Venezia 3).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

šolske vesti

Uprava slovenskih šolskih knjig, Ul. Frausin 12 - Trst, bo zaprta od 27. t.m. do 8. septembra zaradi inventure.

menjalnica

17. 8. 84

Ameriški dolar	1.750
Kanadski dolar	1.330
Švicarski frank	738
Danska krona	167
Norveška krona	212
Švedska krona	210
Holandski florint	546
Francoški frank	199
Belgijski frank	27,50
Funt šterling	2,310
Irski šterling	1,890
Nemška marka	615
Avstrijski šiling	87,25
Portugalski eskudo	11
Japonski jen	6
Španska pezeta	10
Avstralski dolar	1,400
Grška dramma	15
Debeli dinar	10,50
Drobnl dinar	10

Banca di Credito di Trieste
TRZASKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA FILIZI 10 - 01-448

TPK SIRENA priredi danes in jutri

na zasutem zemljišču v Barkovljah svoj tradicionalni praznik

KALAMARADO

Pričetek danes ob 16. uri
Ob 18. uri **REGATA VETERANOV NA OPTIMISTIH**.
Jutri ob 19. uri nastop čarodeja **Iva Valetiča**.
Na sporedu še bogat srečolov. Oba večera bo popestril ansambel **TAMS**.

razna obvestila

ŠD Zarja priredi danes, 18., in jutri, 19. t.m., tradicionalni športni praznik v Bazovici. Oba večera ples z ansambлом **Aries**. Toplo vabljeni!

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu priredi v sredo, 29. t.m., izlet v Ribnico (Cerknico - Cerkniško jezero). Kosilo bo v Ribnici. Vpisovanje v torek, 21. t.m., od 10. do 11. ure v društvenih prostorih v Ul. Cicerone 8.

darovi in prispevki

V spomin na dragega moža daruje **Grazia** z otroki 50.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel in 50.000 lir za pevski zbor **Vasilij Mirk**.

V spomin na **Milka Emilija** darujeta **Lilijana** in **Eda** 50.000 lir za pevski zbor **Vasilij Mirk**.

V počastitev spomina **Antonije Calz** vd. Cok darujeta svakinja **Svetka** in nečakinja **Lilijana** z družino 100.000 lir za popravilo kapelice v Lonjerju.

Srečko Colja daruje 20.000 lir za spomenik padlim v **NOB** v Prečniku.

V spomin na pok. **Milka Emilija** darujejo **Marjetica** in **Ljubo Grilanc** 20.000 lir ter **Angela** in **Marija Rupel** 15.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

Namesto cvetja na grob **Gizele Sedmak** daruje **Pepka Sardo** 15.000 lir za Kulturni dom Prosek - Kontovel.

V spomin na deda **Krsta** in nono **Fani** daruje družina **Sušic** 30.000 lir za **SKD Tabor**.

V počastitev spomina pok. **Stefanije Malalan** darujeta **Pepka** in **Ivo Vidav** (Čebanovi) 2.500 din za **SKD Tabor** in 2.500 din za opensko cerkev.

Vida Grgič daruje 4.000 lir za **SKD Tabor**.

Zveza borcev **Boljunc** daruje celotno najemnino od stolov in miz 300.000 lir za **TPPZ P. Tomažič**, posojenih na letošnjem mednarodnem partizanskem mitingu v Bazovici.

mali oglasi

OSMICO je odprl **Rudi Petaros**, Boršt 139. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl **Josip Gruđen** iz Samatorce 6/A. Toči belo vino in teran.

PRODAM knjige za 1. učiteljske in za 1. vzgojiteljsko. Tel. 040/774-581.

ALEKSANDER iz Prebenega sporoča svojim cenjenim klientom, da je spet odprl gostilno.

KUPIM Fiat 500 v dobrem stanju. Telefonirati na št. 40/227-497 od 13. do 15. ure ter od 20. do 21. ure.

MATEMATIKO IN FIZIKO inštruiram za popravne izpite. Informacije po telefonu (003865) 21972.

ANGLEŠČINO inštruiram za popravne izpite. Tel. (003865) 22879.

OSMICO je odprl **Romano Purič** v Repnu št. 13. Toči belo in črno vino.

IZGUBILA sem zlato zapestnico v Bazovici ali na Opčinah v torek zvečer.

Najditelja prosim, da telefonira na št. 040/228-327.

OSMICO je odprl **Ivan Terčon** v Mahinjah.

GOSPA s prakso nudi pomoč podnevi in/ali ponoči starejši osebi. Tel. na št. 574-423.

OSMICO je odprl **Edi** v Praprotnu. Toči sortirana bela vina in teran.

PRODAM FIAT 127/900 cc, letnik november '82, prevoženih 25.000 km. Tel. 040/825-051 v večernih urah.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna **Sosič** - Narodna ul. 44. Opčine - Trst.

Telefonske številke Primorskega dnevnika in ZTT

Objavljamo nove telefonske številke **PRIMORSKEGA DNEVNika** in drugih oddelkov Založništva tržaškega tiska:

PRIMORSKI DNEVNIK
ALPE ADRIA 794672/3, 4, 5
795873

DIREKCIJA in **UPRAVA ZTT** 772755

PUBLIEST (Oglasni oddelok) 775275

TUJI LISTI 727396

IMPORT-EXPORT 764310

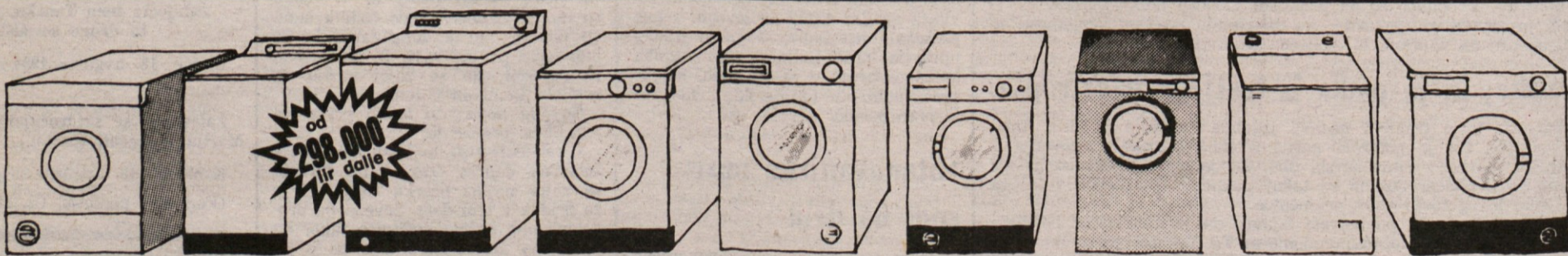
KNJIŽNE IZDAJE 728060

GRAFICENTER 763856

VIDEOEST 796218

SKLADIŠČE 910236

Prispevajte za Dijaško matico

Na razpolago je 50 vrst pralnih strojev,

najbolj cenjenih znamk, ki se odpirajo spredaj ali na vrhu. Vsi so elektronski, beli ali raznih drugih barv, iz nerjavečega jekla; postavite jih pa lahko v katerokoli sestavljivo kuhinjo. Peremo in sušimo — odvisno od primera. — 3 in 5 kg perila. V garanciji smo 3 leta; če si nas hočete ogledati, pridite k **Ramaniju** v Ul. Revoltella 10 in zadovoljni bomo, če nas boste odpeljali na svoj dom. Verjemite nam, nismo tako dragi in izplačate nas lahko v 40 mesečnih obrokih.

Ramani

vaša trgovina expert v Trstu - Ul. Revoltella 10

film - film - film

ureja kinoateljje

filmi na tv zaslonu

I 4 CAVALIERI

DELL' APOCALISSE

»The Four Horsemen

of the Apocalypse«

»Štirje jezdecji apokalipse«

Režija: Vincente Minelli.

Igrata: Glenn Ford, Ingrid Thulin.

Canale 5, v ponedeljek, 20. avgusta, ob 20.25.

Ponedeljkov filmski večer nudi dva remaka: po RAI 1 je to ponesrečena verzija »Poštne kočije«, z Vanom Heflinom v Waynovi vlogi; raje spregovorimo o filmu, ki ga vrtijo po Canale 5, verzija štirideset let starejšega istoimenskega filma, v katerem je nastopal Rodolfo Valentino. Obravnani film, iz leta 1961, sloni na isti zgodbi o razkroju družinskega kroga v času druge svetovne vojne, to je časovno posodobljeno tematiko in ustrezajočo ambientacijo. Obe družini pa se bosta ponovno srečali ob nacistični okupaciji Francije v Parizu.

CARI AMICI MIEI

»Les Gaspards«

Režija: Pierre Tchernia.

Igrajo: Michel Serrault, Philippe Noiret, Gerard Depardieu, Michel Galabru, Charles Dener.

RAI 1, v četrtek, 23. avgusta, ob 13.45.

Zgodba se dogaja v Parizu. Nenačrtovano izginjajo osebe; celo skupina dvajsetih turistov neverjetno izgine. Naposled se tudi komisar začne zanimati za čudno zadevo...

Francoski filmi, v glavnem komedije in iz 70 let, so zadnja ponudba državne televizije v urah po kosilu. Če upoštevamo neprijetne — za počitnice — vremenske okoliščine, je poteza RAI posrečena, če ne za druge, pa vsaj za filmske ljubitelje. Omenili bi še druge francoske filme na sporedu ob isti uri po RAI 1 vsak dan: jutri in popoldne »Dogodivščine...« in »Povratek Arsenia Lupina«, junaka, ki ga vsi dobro poznamo iz televizijskih nadaljevanj, ki so nastale po uspehu omenjenih filmov. V torek je na sporedu zanimiv »Zmehnek pri km 424« Henrija Verneula, ki govori o ljubezenskem odnosu med kamionistom, ki je zapustil družino, in natakarcio nekega podeželskega bara.

PICCOLI ATTORI

»Babes in Arms«

Režija: Busby Berkeley.

Igrata: Judy Garland, Mickey Rooney.

RAI 1, v petek, 24. avgusta, ob 21.30.

Prvič na italijanskem ekranu dva filma s parom Garland - Rooney pod vodstvom (režijo) B. Berkeleyja. Ciklus, ki ga posveča RAI slavni Francoski (pravo ime Garlandove) obsega še tri filme za skupnih pet tednov, zadnji na sporedu pa bo Čukorjev »A Star is born«. Televizijsko premiero bosta doživela filma o dveh otrocih (J.G. je imela takrat komaj šestnajst let) ki z lastno fantazijo in sposobnostjo prodreta kar v Broadwayu.

beležke

Clovek večkrat ne ve, kam ga lahko pot zanese. Nisem si predstavljal, da me bo letos v prijazno švicarsko mesto Locarno ob jezeru Maggiore. V mestu, kamor so se zaradi lege in klime zatekali slavni umetniki (Klee); v mesto ki živi od velikega pritoka letoviščarjev s severa in je — sredi italijanskega kantona — najjužnejša točka nemško-švicarskega prodora na

jug. Sosednja Ascona, pravo mestice-biser, vrh tega pa počitniško »naselje« švicarskih bogatašev, dopolnjuje po zgodovini in z naravnimi lepotami bogato področje.

No, tu sem naletel na 37. mednarodni festival filma (od 10. 8. do 10. 9.) in 5. mednarodni festival videomata (od 4. 8. do 10. 8.), pred tem pa so v Asconi obravnavali odnos med filmom in stripom. Monografiji sta bili: vpliv Fellinija (fantastika) in lika filmske igralkke tridesetih let Luise Brooks (kdo ne pozna Crepazove Valentine?).

Lokarnski festival ni velik festival: namenjen je predvsem mladim režiserjem in mladim kinematografijam, poleg tega pa prinaša pregled švicarske proizvodnje. Da festival pridobiva na pomembnosti kaže že dejstvo, da so švicarski distributerji ob tej priložnosti organizirali filmski sejum. Po besedah direktorja festivala Davida Streiffa poudarja dela, ki »odražajo duha in trpljenje sodobne družbe«: filmi brezizhodnosti, nemoči, jeze, osamljenosti. Že naslovi so zgovorni: Kaltes Lieben, L'air du crime, L'etat de crise. Režiserji, ki tekmujejo so povečini nepoznani širši publiki. Med temi sta Marco Tullio Giordana (Notti e nebbie) in Jim Jarmush (Stranger than paradise).

Izven tekmovanja pa je na sporedu izbor iz festivala v Cannesu (tudi zmagoviti Wendersov Paris - Texas), zmagovalec v Berlinu (Cassavetesov Love Streams), švicar Daniel Schmid pa predstavlja svoj Il bacio di Tosca. Zajetna je tudi prisotnost južnoameriških kinematografij, ki dosegajo v tem zgodovinskem trenutku izredno umetniško plodnost.

Posebni program predvideva ponovno predstavitev (po dolgih letih odsotnosti) 5 Hitchcockovih filmov, ki jih vrtijo sedaj na italijanskih platnih, poklon pokojnemu Loseju (The boy with the green hair), tetralogijo Poljaka Knutza in druge filme, ki ne spadajo v običajni program.

Zanimivost pa predstavlja retrospektiva filmov važne italijanske produkcije hiše Lux film v obdobju 1934 - 54. Izbor (Alberto Farassino in Tatti Sanguineti) povezuje predvsem no fašistično obdobje s povojnim mimo vprašanja avtorstva ali smeri. Lux film je po eni strani težila k temu, da bi bili njeni filmi estetsko pomembni (avtorjem proste roke!), po drugi pa je svojo proizvodnjo organizirala po naprednem industrijskem modelu. Med avtorji so v retrospektivi prisotni Germi, Castellani (Zazà), Soldati (Malombra), Latuada, Freda, Camerini.

V sekciji »Carte Blanche« je Bertolucci izbral 6 filmov, ki so bili za njegovo filmsko formacijo izredno važni: poleg Godarda in glasbene komedije še Germania anno zero (Rossellini), Madame de... (Ophüls), O kraina (Barnet), Sansho dayu (Mizoguchi).

Poleg celuloidnega filma je sekcija festivala posvečena tudi videu. V tekmovanju so filmi, ki so bili posneti na magnetni trak izredno za televizijsko predvajanje.

Od 4. do 10. 8. pa je bil v ekskluzivnem locarnskem hotelu »polprivatni« festival videoumetnosti (videoarta). Program je zaobjemal tekmovanje kratkometražnih videopisov, videoopredavanj in razgovore o mestu — vlogi audiovizualnih sredstev v sodobni družbi, pri katerih so sodelovali strokovnjaki iz številnih evropskih držav.

ALEŠ DOKTORIČ

Judy Garland v filmu »St. Luis« režiserja Vincenta Minellija.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 13.00 Poletni maraton - balet Maurice Béjart
- 13.30 Dnevnik 1
- 13.45 ob 120-letnici italijanskega Rdečega križa - nogometno srečanje
- 14.30 Avventure, disavventure e amori di Nero, cane di leva - risanka
- 14.45 Športna sobota
- Cattolica: kolesarstvo
- Lesa: tenis
- Izžrebanje loterije
- 17.05 TV 1 - poleti
- All'ombra ragazzi - glasbeni program
- 19.30 Nabožna oddaja
- 19.40 Almanah in Vremenska napoved
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 Sotto le stelle '84 - glasbeni varietejski program
- 21.50 Dnevnik
- 22.00 Le Nove Sinfonie di Beethoven 4. del
- 23.00 A tu per tu con l'opera d'arte - dokumentarna oddaja
- 23.30 Dnevnik 1 - Zadnje vesti in Vremenske razmere

Drugi kanal

- 13.30 Dnevnik 2 - Ob. 13. uri
- 13.15 Dnevnik 2 - Lepa Italija
- Mesta, vasi, ljudje in stvari, ki jih je treba štiti
- 13.45 Due e simpatia: Mandrin - TV nadaljevanka
- 14.35 Questestate - kviz, glasba in posnetki

Indijanske legende - TV film

- Konj prijatelj - dokumentarec
- 17.10 Non mi muovo! - film
- Igrajo Eduardo, Peppino in Tina De Filippo
- 18.25 Izžrebanje loterije
- 18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
- 18.40 Lady Madama - TV film
- 19.45 Dnevnik 2 - Vesti
- 20.30 Il pirata - film
- Igrajo Gene Kelly, Judy Garland, Gladys Cooper
- 22.05 Dnevnik 2 - Vesti
- 22.15 Il cappello sulle ventitré - varietejski program
- 23.00 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
- 23.10 Gargano: Boks

Tretji kanal

- 19.00 Dnevnik 3
- 19.10 Dnevnik 3 - Deželne vesti
- 19.25 Il pollice: programi tretjega kanala
- 19.55 Geo - Antologia: Gulliver sul Ruwenzori
- 20.30 Tibera in njen izliv - dokumentarna oddaja
- 21.45 La cinepresa e la memoria: Una storia d'amore (1960)
- 21.55 Očetje in sinovi
- Po istoimenskem romanu Ivana Sergejeviča Turgenjeva
- 23.40 Folklor v Italiji
- 00.10 Glasbena oddaja s skupino »Frankie goes to Hollywood«

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 15.50 Poročila
- 15.55 Ciciban, dober dan
- 16.10 Butalci - lutkovna nadaljevanka
- 16.40 Zgodbe iz nepričave - otroška serija
- 17.10 Modrost telesa - dok. serija
- 18.00 Ženska za pultom - nadalj.
- 18.50 Čudeži narave - Dolina smrti
- 19.15 Risanka
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Ekspres polkovnika Ryana - ameriški film
- Ekspres polkovnika Ryana, igra ga Frank Sinatra, je zanimiv akcijski vojni film iz druge svetovne vojne posnet po romanu Davida Westheimerja. Skupina ujetnikov na čelu s polkovnikom ameriške vojske Ryanom in angleškim oficirjem (Trevor Howard) se odloči pobegniti na precej nenavaden način, z ugrabitvijo vlaka. Skoraj dve uri trajajoča napeta zgodba z mnogimi preobrti nam bo gotovo, vsaj za kratek čas, odrinila vsakdanje probleme.
- 22.00 Zrcalo tedna
- 22.20 Melodije morja in sonca
- V portoroškem Avditoriju se je v soboto, 21. julija letos, na sedmem festivalu Melodije morja in sonca zvrstilo šestnajst

skladb, ki jih je posebna strokovna komisija (Mojmir Sepe, Boris Kovačič, Mitja Kos, Pavle Plahutnik) izbrala na razpisu, ki so ga pripravili prireditelji, to je Avditorij TOP Portorož.

Koper

- 17.30 Podmornica - film
- 19.30 TVD - stičišče
- 19.50 Dario Diviacchi predstavlja: Depeche mode
- 20.20 Stari menih - TV film
- 20.50 Japonski zakladi - dokumentarec
- 21.50 TVD - vse danes
- 22.00 Nočni film - Prepovedana strast
- 23.30 Zeit im Bild - Čas v sliki

Zagreb

- 15.25 Serijski film
- 15.55 Parnik Colombina - otroška oddaja
- 16.10 Zabava vas Victor Borge
- 17.00 Reka Tara - reportaža
- 17.30 Sedem TV dni
- 18.05 Kolesar
- 18.15 Mali koncert
- 18.30 Dosje, dok. serija
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 Vroči val je trajal štiri dni - film
- 21.45 Dnevnik
- 22.00 Za konec tedna: Zlata vrtnica Vrbskega jezera

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Alice - TV film
- 9.00 Phyllis - TV film
- 9.30 Mary Tyler Moore - TV film
- 10.00 Accadde in settembre - film
- 12.00 I Jefferson - TV film
- 12.25 Lou Grant - TV film
- 13.30 Festivalbar DeeJay Star - glasbena oddaja
- 15.15 Arabesque - TV film
- 16.15 Serpico - TV film
- 17.00 T.J. Hooker - TV film
- 18.00 Tarzan - TV film
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Baretta - TV film
- 20.25 Attenti a noi due 2 - film
- 22.25 Il volo della Fenice - film

RETEQUATTRO

- 8.45 Risanke
- 9.15 Aspettando il ritorno di papà
- 9.30 Risanke
- 10.10 Magia - TV novela
- 10.50 Fantasilandia - TV film
- 11.45 Tre cuori in affitto - TV film
- 12.15 Risanke
- 13.10 Prontovideo
- 13.30 Fiore selvaggio - TV novela
- 14.15 Magia - TV novela
- 15.00 Rivali - film
- 17.00 Risanke
- 17.30 Giatrus - risanke
- 18.00 Truck Driver - TV film
- 18.50 Tre cuori in affitto - TV film
- 19.25 Chips - TV film
- 20.25 A-team - TV film
- 21.30 Il casinista - filmska komedija
- 23.10 Francesco Bertolazzi investigatore - TV film
- 00.15 Totò e le donne - filmska komedija
- Totò in Peppino De Filippo
- ITALIA 1
- 8.30 La grande vallata - TV film
- 9.30 A un passo della morte - film
- 11.30 Maude - TV film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 17.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00, Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Mozaik. Rekreacije, koristni nasveti, bolj ali manj literarni sestavki v pisanem spletu glasbenozabavnih melodij in pesmi; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Otroški kotiček; 9.40 Na ekranu; 10.10 Koncert; 11.30 Opoldanski zbornik: Ivan Trinko ob 120-letnici rojstva; 12.15 Na počitnicah; Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Radijsko popoldne: Grmade po gorah gore; 15.00 Diskorama; 16.00 Po svetu sem in tja - vmes: Glasbeni listi; 17.10 Odprti prostor: Klasični album; 18.00 »Toč ali kabaret za pasje dni«. Izvajajo Boris Kobal, Noemi Calzolari in Sergej Verč ter glasbena skupina, ki jo vodi Miran Košuta. 7. oddaja; 18.40 Glasbena priloga.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro, Kolesar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Kruh in sol Radia Koper.

Spremenjene frekvence Radia Koper (slovenski program) — Srednji val 546,4 m ali 549 MHz; UKW — Beli Križ 102,0 MHz; UKW Skalnica 101,1 MHz; UKW Koper 98,1 MHz; UKW Nanos 88,6 MHz.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Dober dan; 9.15 Casadei sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasbeno popoldne; 15.50 Glasbeni weekend; 16.55 Pismo od...; 17.00 Borsa del disco; 18.00 Koncert; 18.30 Bili so slavni; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.15 Glasbena oddaja; 11.00 Ornella Vanoni predstavlja - glasbena srečanja; 12.26 Zgodovinske osebnosti; 13.00 Izžrebanje loterije; 13.20 Glasbena oddaja; 14.00 Življenje, poezija in glasba; 14.30 Master - glasbena oddaja; 15.00 Spektakel za sobotno popoldne; 18.00 Objektiv Evrope; 19.15 Verska oddaja; 19.22 Il pastore; 21.05 Z kakor zdravje; 21.30 Večerna kriminalka; 22.28 Radijski variete; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.05 Jutranja oddaja; 8.05 Šola in vzgoja; 8.10 Radio 2 predstavlja; 8.45 Tisoč in ena popevka; 9.32 Sobotni dnevnik — od A do Ž; 11.00 Glasbena oddaja; 12.10 Deželni program; 12.45 Hit parade; 15.00 Sergej Prokofjev; 15.35 Glasbena oddaja; 16.32 Izžrebanje loterije; 16.37 Italijanski protagonisti v zgodovini olimpijskih iger; 17.02 Tisoč in ena popevka; 19.50 Poezija in proza; 21.00 Simfonični koncert; 22.40 Radiodue - jazz - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji program - glasba; 6.20 Rekreacija; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije; 7.25 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tehnik - Počitniško popotovanje od strani do strani; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Po republikah in pokrajinah; 10.25 Dopoldne ob lahki glasbi; 11.30 Srečanje republik in pokrajin; 12.10 - 14.00 Naši poslalsci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.05 Glasbena panorama; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00 - Zunanepolitični magazin; 18.00 Skatlica z godbo; 18.30 Mladi mladim; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute z ansamblom Zeleni val; 20.00 Oddaja za Slovence po svetu; 20.05 Mladi mostovi; Naši kraji in ljudje; 23.05 Literarni nočno - France Prešeren: Ženska zvestoba; 23.15 Od tod do polnoči.

23.00 L'amore più grande - film

Župan Nove Gorice o sodelovanju ob meji Kmalu bodo nared objekti, nastali v okviru mednarodnega sodelovanja

Kot smo že poročali, bodo na območju Nove Gorice v naslednjih tednih izročili namenu pomembne infrastrukturne objekte, ki so bili bodisi določeni v Osimskih sporazumih med Jugoslavijo in Italijo, ali pa izražajo visoko raven prijateljskih odnosov in sodelovanja med sosednjima državama. Kot znano, gre zlasti za cesto iz Nove Gorice ter čez italijansko ozemlje na Sabotinu v Goriška brda, elektrarno na reki Soči v Solkanu in za prenovljeno zajetje Mrzleka na reki Soči v Solkanu, iz katerega dobavljajo vodo tudi porabnikom v Gorici. Ob omenjenih pridobitvah in otvoritvah, ki bodo pomembne za območje na obeh straneh meje na Goriškem, pa tudi za sodelovanje med obema sosednjima državama, je predsednik občinske skupščine v Novi Gorici Danilo Bašin dal daljšo izjavo za »Primorski dnevnik«.

Ko je naglasil, »da Osimski sporazumi spodbujajo tudi poglabljanje odnosov in sodelovanja ob meji,« je Bašin dodal, »da je Jugoslavija vložila

zelo velika materialna sredstva za dograditev omenjenih infrastruktur.« Glede ceste v Brda je poudaril, da se bo »to območje odprlo tudi za turizem, ob sodelovanju jugoslovanskega in italijanskega obmejnega območja.« O hidroelektrarni je povedal, da bo slednja med najmodernejšimi v Jugoslaviji, »saj bo delovala brez posadke in jo bodo usmerjali iz novega elektroagospodarskega območnega centra v Novi Gorici.« Kot smo že poročali bodo nad milijon kubičnih metrov vode iz akumulacijskega jezera solkanske elektrarne lahko uporabljali za namakanje kmetijskih obdelovalnih zemljišč v sosednjih krajih Italije.

O projektu za zgraditev avtocestnega odseka od mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba - Štandrež in do avtoceste pri Razdrtem, je predsednik novogoriške občine potrdil, da potekajo pogovori na mednarodni ravni za financiranje projekta. »Upamo, da bodo ti pogovori uspešni,« je dodal, in sporočil, da je za odsek od prehoda in do vasi Selo že izdelana lokacijska

dokumentacija, za odsek Selo - Razdrto pa je izdelan idejni projekt. Glede avtocestne povezave je tudi opozoril, »da v kolikor ne gremo v to izgradnjo, bomo dopustili, da postane prometno, turistično in gospodarsko nezanemljiv otok.«

Predsednik občinske skupščine v Novi Gorici je v pogovoru za »Primorski dnevnik« o sodelovanju ob meji z Italijo obravnaval tudi višje, oblike gospodarskega sodelovanja. V tem okviru si zlasti prizadevajo za vlaganje italijanskega kapitala v obmejnih krajih sosednje države. Danilo Bašin je opozoril, »da jugoslovanski predpisi vlaganj tujega kapitala doslej niso spodbujali. Zaradi tega precej pričakujemo od bližnjih sprememb zakonodaje o naložbah tujih partnerjev v Jugoslaviji, kot tudi od sprememb carinskega zakona glede prostih carinskih con. Seveda pa bi morali tudi ukrepi tekoče gospodarske politike bolj spodbujati vlaganja tujega kapitala v obmejno gospodarstvo in sploh v Jugoslavijo.«

MARJAN DROBEŽ

Možnost pomanjkanja vode v Gorici ob koncu tedna

Goriški občani naj bodo v prihodnjih dneh oprezní pri porabi vode. Obstaja namreč možnost, da se danes in jutri, za krajši čas posušijo vodne pipe, ki oskrbujejo goriška gospodinjstva, predvsem tista, ki ležijo v višjih mestnih predelih.

Težave pri dobavi vode bi lahko povzročilo istočasno izvajanje del pri dovodnem kanalu električne centrale v Stražicah in poseg za povečanje kapacitete črpalnice na Mrzleku. Pri elektrarni v Stražicah opravljajo nekatera vzdrževalna dela na kanalu, ki utegnejo pogojevati tudi višino vode v podzemlju in s tem začasno zmanjšati njen dotok v vodovodno omrežje. Dela so se pričela 11. t.m., predvidoma pa se bodo nadaljevala do konca prihodnjega tedna.

Danes in jutri pa bodo na delu tudi pri zajetju na Mrzleku. Sedanje črpalne pumpe bodo nadomestili z novimi, ki bodo imele večjo kapaciteto. Predvidoma ta poseg ne bi smel ogroziti redne dobave vode, v poštve pa je treba kljub vsemu vzeti možnost kakšne nepredvidene okvare ali težave, ki bi začasno okrnila dotok vode.

Mestno podjetje za vodo, elektriko in plin zato poziva občane, naj štejejo pri porabi vode. Še posebej je prepovedana uporaba pitne vode —

župan je lani izdal poseben odlok v tem smislu — v vse namene, ki ne zadevajo higijene ali prehrane. To pomeni, da se voda iz vodovodnega omrežja ne sme uporabljati za zalivanje vrtov, pranje avtomobilov in podobno. S svoje strani bo občinsko podjetje poskrbelo za čimprejšnjo odpravo težav, ki bi morebiti nastale zaradi pomanjkanja zadostne količine vode v omrežju.

Štipendije za tečaj za občinskega tajnika

120 štipendij je na razpolago tistim diplomirancem, ki hočejo obiskovati tečaje za občinske tajnike. Prireja jih notranje ministrstvo. Tečaji bodo v Rimu, v Turinu in v Benetkah.

Prošnje za te štipendije pa je moč vložiti samo še danes in v ponedeljek, saj tozadevni rok zapade 20. septembra. Tako so nam javili včeraj z goriške prefektore. Tu lahko zainteresirani dobijo vsa pojasnila od 10. do 12. ure.

LEKARNE V TRŽIČU

San Nicolò — Ul. 1. maja 94 — tel. 73328

Davkoplačevalci v treh slovenskih občinah

Že nekaj dni so na vseh županištvih Goriške na voljo vsakomur, ki si jih želi ogledati, popolni sezname vseh davkoplačevalcev iz zainteresiranih občin. Gre za prijave napravljenih spomlad 1981 za dohodke ustvarjene v prejšnjem letu 1980.

V našem dnevniku objavljamo danes, kot smo napravili v prejšnjih letih, seznam davkoplačevalcev, ki so za leto 1980 prijavili dohodek višji od desetih milijonov lir. Seveda gre tu za prijave občanov. Če je njihov dohodek točen bodo presodili davčni organi.

V današnji številki objavljamo seznime iz sovođenjske, števerjanske in doberdobske občine. Napravili smo tudi nekaj primerjav z dohodkom, ki so ga občani prijavili kot ustvarjenega v letu prej, t.j. v letu 1979. V občini Sovodnje je bila v letu 1979 na prvem mestu Otilija Florenin z 28.494.000 lirami čistega ustvarjenega dohodka, sledil ji je Venceslav Černic (r. 1909) s 25.393.000 lirami dohodka. V letu 1980 pa je največ čistega dohodka v sovođenjski občini ustvaril Jožef Tronkar s 34.400.000 lirami. Na drugem mestu je Ignazio Interbartolo s 30.752.000 lirami, njegova žena Li-

dia Lutman ima 25.322.000 lir. Sledijo še Julijan Čaudek (30.061.000 lir), France Čaudek (30.733.000). Dva »prvaka« iz leta 1979, t.j. Otilija Florenin in Venceslav Černic sta imela 11.220.000 oziroma 12.757.000 lir. V števerjanski občini je v letu 1979 bil prvi med davkoplačevalci v tej občini Hadrijan Corsi s 96.142.000 lirami čistega dohodka, na drugem mestu pa Marjan Terpin s 31.433.000 lirami. V letu 1980 pa je prvi Ciril Terpin s 27.556.000 lirami čistega dohodka, Marjan Terpin je spet drugi s 27.114.000 lirami. »Prvak« iz leta 1979 Hadrijan Corsi pa je prijavil za leto 1980 deficit 1.200.000 lir.

V občini Doberdob pa je bil na prvem mestu leta 1979 Luciano Fornasari s 30.146.000 lirami, na drugem Valneo Donda s 17.676.000 lirami. V letu 1980 pa je prvo mesto prevzel geometer Giovanni Poletto z 32.990.000 lirami (leto prej ni bival v Doberdobu), na drugem mestu pa je Luciano Fornasari s 31.509.000 lir.

V sovođenjski občini so naslednji občani imeli v letu 1980 dohodek višje od desetih milijonov lir: Vittoria Biasutti 10.661, Radislav Bu-

zin 13.508, Aldo Čaudek 11.187, France Čaudek 30.733, (Klara Fornazarić 15.099, Julijan Čaudek 30.061, Agostino Cerninara 11.105, Mario Černic 10.693, Venceslav Černic (r. 1909) 12.757, Milan Češut 18.061, Romano Čevdek 27.597, Ferruccio Cingerli 12.455, Mario Conzutti 10.592, Anton Cotič 10.049, Dario Cotič 12.035, Jordan Cotič 10.086, Ivan Cotič 12.959, Viljem Cotti 11.783, Gaetano De Fraia 14.886, Otilija Florenin 11.120, Darin Devetak 11.649, Gabrijel Devetak 10.239, Marcellino Devetak 11.925, Augusto Dottori 11.648, Giovanni Dottori 11.621, Radimir Fait 19.061 (Nada Čaudek 19.061), Lucijan Fait 10.197, Dario Figelj 28.171 (Patrizia Battistig 28.300, Lino Funghi 20.753, Alojz Gulin 15.622, Venceslav Gulin 16.823, Paolo Hess 18.793, Mirko Hmeljak 11.619, France Hmeljak 18.236, Ignazio Interbartolo 30.752 (Lidia Lutman 25.312), Severino Klede 12.963, Vladimir Klemše 12.330, Oskar Kovic 11.084, Valerija Petejan 11.131), Peter Krasček 11.433, Alojz Kravos 10.285, Boris Marušič 10.909, Pasquale Muscav 11.787, Vladimir Nanut 17.769, Gianni Orzan 11.064, Giulio Ozbati 16.931, Oskar Pahor 10.198, Davorin Pelicon 27.942, Edi Pellegrin 17.795, Olga Pe-

ric 12.614, Valentin Peteani 14.341, France Rojec 15.763, Bogdan Rutar 10.392, Ermanno Stacul 16.023 (Dina Zuccolo 17.657), Karlo Tomšič 21.690, (Zlatka Pelicon 14.817), Ivan Tomšič 18.979, Jožef Tomšič 13.260, Alojz Tomšič 16.514, (Renata Pisco 16.074), Jožef Tronkar 34.400.

V števerjanski občini pa so več kot deset milijonov lir dohodka v letu 1980 imeli naslednji občani: Pietrino Becciu 10.543, Daniela Cuel 10.465, Vito Danielis 16.003 (Gianfranco Bergamasco 16.003), Americo De Castro 10.432, Dario Delise 17.464 (Ivana Kogoj 11.359), Alojz Graunar 10.886, Boris Hladnik 10.140, Stanislav Klanjšček 11.378, Radislav Stani 16.556, Jožef Susterini 10.639, Ciril Terpin 27.556, Marjan Terpin 27.114.

V doberdobski občini pa je bil dohodek v letu 1980 naslednji: Cesarino Albertin 11.912, Giordano Battisti 10.159, Jožef Colja 12.556, Emil Croselli 11.584, Mario Croselli 11.611, Mirko Devetta 10.821, Valneo Donda 10.405 (Veronica Perini 10.484), Andrej Ferfoglia 12.091, Elda Ferfoglia 13.166, Jožef Ferletič 11.064, Viljem Ferletič 11.655, Mario Ferletič 10.735, Silvan Ferletič 14.105, Silvio

Ferletič 15.590, Stanislav Ferletič (18. 5. 1920) 10.311, Stanislav Ferletič (20. 8. 1947) 11.235, Luciano Fornasari 31.509, Ida Frandolić 10.064, Karel Frandolić 11.880, Andrej Gergolet (13. 3. 1930) 13.476, Andrej Gergolet (4. 1. 1936) 12.429, Jožef Gergolet (27. 1. 1927) 19.218, Jožef Gergolet (6. 12. 1928) 13.108, Jožef Gergolet (5. 6. 1930) 12.632, Jožef Gergolet (6. 11. 1931) 10.622, Mario Gergolet (17. 2. 1936) 11.496, Mario Gergolet (18. 11. 1941) 10.088, Mario Gergolet (9. 1. 1945) 13.698, Maks Gergolet 16.629, Marino Gerin 12.887, Aldo Jarc 11.384, Guido Jelen 10.533, Arnaldo Jarc 12.997, Karel Jarc 12.434, Giulio Jarc 12.392, Viktor Jarc 11.591, Aldo Laurenčić 11.821, Andrej Laurenčić 12.001, Mario Laurenčić 12.528, Bruno Laurenčić 11.903, Dario Leghissa 10.477, Alojz Pahor 10.240, Olga Pahor 10.359, Adrian Peric 11.818, Mario Peric 12.027, Giovanni Poletto 32.990, Paolo Polli 10.012, Ferruccio Racher 13.518, Jožef Radetti 10.127, Adela Rebulina 11.563, Vittorio Scoch 12.098, Mario Semolić 11.013, Borut Spacal 12.972, Olga Stanić 12.529, Alfredo Sterpin 16.664, Adrian Visintin 11.633, Giovanni Vižintin 14.803, Bruno Zampar 13.022, Albert Zuzič 12.603.

Preveč ljudi pusti kar na cesti psa ali muco, vajeno domačega varstva

Verjetno je marsikateri presunila televizijska vest, da se je tudi letos v večjih italijanskih mestih ponovila grda in nečivilna navada, da se vse več zapušča pse in mačke, za katere se ne dobi ustreznega varstva. V Milanu je bil ta primer najbolj v nebo vpijoč, saj so ljudje na smetiščih zapuščali na stotine živali. Na vsem državnem ozemlju se je v prejšnjih tednih razvila prava propaganda o fenzivi proti zapuščanju psov in mačk na cestah ali kar v plastičnih vrečkah na smetiščih. Težko je predvideti obnašanje ljudi do teh vprašanj, vendar je vladal v društvu za zaščito živali dokajšnji optimizem o možnosti uspeha njihovega napora. Ne poznamo še podatkov iz drugih mest, goriška sekcija društva za zaščito živali pa nam je posredovala podatke o teh primerih v Gorici.

V letu 1983 so v goriški pokrajini lastniki zapustili 65 domačih ali udomačenih živali, 108 jih je bilo izgubljenih in le 46 je dobilo zopet svojega gospodarja. Nedvomno je zapuščenih živali veliko več, kar predstavlja za našo pokrajino že akuter problem, ne le moralno obvezo. Vendar je položaj še slabši če primerjamo lanskoletne podatke z letošnjimi, ko se samo v prvih osmih mesecih brezvestni gospodarji odpovedali varstvo kar 60 živalim. Ne moremo mi ugotoviti, da so vsi poskusi in pozivi v sredstvih javnega obveščanja in na lepakih le delno zajezili poplava egoizma in brezbriznost do zakonov in osnovnih moralnih pravil.

V nekaterih občinah goriške pokrajine so poiskali rešitev v tem, da so izdali odredbo župana ali odlok občinskega sveta o prepovedi zapuščanja živali (čemur sledi primerna denarna kazen). Če izvzamemo etični aspekt

Gospodinja Vida Černic z Vrha umiva svojega psa

tega vprašanja bi spoštovanje teh pravil imelo nedvomno pozitiven vpliv na varnost pri vožnji, higieno, steklinu. Vendar se pri tem postavlja vprašanje kdo bo zagotavljal uresničevanje oddelkov, saj vsi vemo, da je ta »posel« precej olajšan od mnogih za to primernih krajev v naši pokrajini (predvsem na Krasu).

Zato društvo za zaščito živali predlaga, da bi tudi v Italiji uvedli obvezno številčno tetoviranje psov, kot to delajo npr. v Franciji, kjer je pet milijonov psov tetoviranih. Tako bi bilo nedvomno lažje prepoznati go-

spodarje in le-ti bi imeli argument več, da bi se zapuščanju živali izognili.

Treba pa je predvsem spremeniti mentaliteto ljudi, vendar smo v tem pogledu še v veliki, zelo veliki zamudi.

čestitke

Danes praznuje svoj 13. rojstni dan Aljoša Kuzmin iz Sovodenj. Vse najboljše in obilo sreče mu želijo vsi, ki ga imajo radi,

V počastitev Franca Jožefa danes in jutri v Jasihu

V cesarsko - kraljevi Avstriji je bil 18. avgust zelo čislán praznik. Tega dne so praznovali rojstvo cesarja Franca Jožefa. Na ta dan se spominjajo nostalgiki najbrž bolj v tistih krajih, ki so tedaj sodili v cesarstvo, kot pa tisti, ki žive v današnji Avstriji.

Taka počastitev bo danes in jutri v Jasihu pri Krmini, na pobudo červinjske sekcije mittelevropskega združenja. Črnozolti lepaki s cesarjevim portretom vabijo v štirih jezikih (italijanskem, furlanskem, slovenskem in nemškem) na ta praznik petja, godbe, piva, klobas in... nostalgije. Drevi ob 18. uri bo množični pohod ob nekdanji avstrijsko - italijanski meji ob Idrijci. Nanjo se prebivalci Jasija hvaležno spominjajo ker so njih starši in nonoti s tihotapljenjem čez reko in državno mejo kar precej zaslužili. Zvečer bo ples ob zvokih avstrijske godbe, ki bo igrala tudi jutri zvečer, ko pride v Jasih tudi godba Refolo iz Trsta. Plapolale bodo nekdanje zastave, na voljo bodo nekdanje in sodobne jedi, odprta bo razstava dokumentov in slik o starih »scajtihi«. Skoro bi bili pozabili: nekdanji avstro-ogrski vojaki in frajtarji bodo imeli prost vstop.

Konjeniške tekme v Gradišču

V Gradišču ob Soči se danes in jutri nadaljuje poletni praznik. Na sporedu imajo, kot posebnost v tem kraju, tekme konjenikov v prelepem parku sredi tega mesteca.

Iz bolnišnice

Včeraj so v goriško bolnišnico po posledicah dveh lažjih prometnih

nesreč sprejeli 18-letnega Romana Komjanca iz Števerjana in 15-letno Eleno Polmonari iz Gorice. Komjanc se je v ščednem ponesrečilu s motornim vozilom in ugotovili so mu posttraumatično amnezijo ter številne udarce po celem telesu. Zdravil se bo 10 dni. Pomonarijeva je pri trčenju med kolesom in osebnim avtomobilom utrpela pretres možganov. V bolnico so jo sprejeli s prognozo okrevanja v 7 dneh.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »L'amore non è solo perversione«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 20.00—22.00 »La donna che visse due volte«.
VERDI Zaprti zaradi počitnic.

Tržič

EXCELSIOR Zaprti.
PRINCIPE Zaprti.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Morilec iz templja Shaolin«
ob 22.30 »Resnične zgodbe«, 8. del
SVOBODA Danes zaprti
DESKLE »Smrtonosna pot«

LEKARNE V GORICI

»Providenti« — Travnik 34 — tel. 84972

POGREBI

Ob 9.30 Antonia Zulian vd. Tomasi iz bolnišnice sv. Ivana ob Boga v cerkev na svetoivanski ulici in na glavno pokopališče; ob 12.30 Ferdinando Rebolizza iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Neprijetni spomini Avgusta Štekarja iz Števerjana

Mučenje v goriškem zaporu pred 40 leti

V avgustu 1944, torej pred dobrimi štiridesetimi leti, je bila Gorica sklenjena v obroč. V njej so vedrili nacisti, italijanski fašisti in slovenski domobrance, ob izhodu iz mesta so bili bloki, izven mesta pa je prevladovala slovenska partizanska oblast. Slovensko odporiško gibanje je delovalo tudi v mestu. Tu so aktivisti zbirali denar, hrano, zdravila, tehnično blago, ki je šlo po skrivnih poteh na podeželje v partizanska skladišča in bolnišnice. Močno oboroženi so nacisti in njihovi hlapi vdirali na podeželje, praskali se s partizani, pobijali ljudi in sežigali hiše, veliko ljudi pripeljali v mestne zapore.

V Gorici pa niso bili odnosi med raznimi okupatorji med najbolj rožnatimi. Tu so gospodovali Nemci, saj niso bili naši kraji več pod Italijo, pa čeprav so tu delovali še vedno fašistična stranka in policija ter nekateri vojaški oddelki salojske republike, ki pa so bili podvrženi operativnemu vodstvu nemške komande. Spomadi so iz Kranjske prišli v Gorico nekateri domobranci oddelki. Nemci so hoteli pridobiti zase slovensko prebivalstvo in so sem pripeljali njihove slovenske hlapčevske edinice, dobili tu nekaj privržencev, nameravali so obnoviti slovenske šole, županstva, društva. Našli so ljudi, ki so jim nasledili. Teh pa je bilo zelo malo, kajti velika večina slovenskih ljudi je bila za Osvobodilno fronto in je podpirala partizansko vojsko. Čeprav so skupno sodelovali v raznih napadih na slovenske vasi so se okupatorji hlapi v Gorici praskali med seboj.

Tako je prišlo do slovenske kulturne akademije, ki so jo organizirali domobranci. Predvidena je bila 6. avgusta 1944 v Verdijevem gledališču. Tu so bile kinopredstave, popoldne za italijansko publiko, zvečer pa za nemške vojake. Dan pred prej omenjenim dnem je v Verdijevem gledališču eksplodirala bomba. V eksploziji je bilo ranjenih 17 oseb, štiri od teh so umrle. Nacistična policija je takoj izvedla preiskavo, našla nekaj eksplozivov s katerim je upravljalo gradbeno podjetje Tacchino, ki je delalo za organizacijo TODT, ter aretirala štiri delavce tega podjetja. Domobranci akademija je bila naslednjega dne, v nedeljo, 6. avgusta, popoldne v kinodvorani Vittoria na Travniku. Govorili so pisatelj Joža Lovrenčič, dr. Anton Kacin in polkovnik Anton Kokalj, ki je bil poveljnik domobrantskih edinic na Primorskem.

Teden dni kasneje, 12. avgusta ob 3.20 zjutraj so neznanci razstrelili spomenik v Spominskem parku, t.j. v Parco della Rimembranza, ki je bil posvečen italijanskim goriškim prostovolcem padlim v prvi svetovni vojni. V nobenem od dveh primerov niso nacisti našli krivcev.

Domobranci so bili prepričani, da so peklenški stroj v Verdijevem gledališču podtaknili fašisti, ti pa, da so spomenik razstrelili domobranci. V takem smislu je pisalo takratno časopisje. Po vojni je bivši nemški oficir SS oddelkov Friedrich Dupont, ki je bil med vojno v službi tako na Kranjskem kot na Primorskem, povedal, da je on vodil akcijo za razstrelitev spomenika v Spominskem parku v Gorici.

Naj bo tako ali drugače, nacisti, fašisti in domobranci so se kregali med seboj. Enotni pa so bili ko je bilo treba udarjati po protifašistih, po pristajih Osvobodilne fronte.

Prav iz tistih časov je spomin vsem našim bralcem znanega Števerjanca Avgusta Štekarja. Takrat mu je bilo 34 let. Delal je doma na terenu, bil v Števerjanu član krajevnega Gospodarske komisije, in ker je imel v Gorici veliko znancev, je imel pri njih nalogo zbirati razno blago za partizansko vojsko.

Na eni taki dolžnostni poti v Gorico je bil tudi 12. avgusta 1944, prav tistega dne, ko so neznanci v jutranjih urah razstrelili prej omenjeni spomenik. Kolesaril je. Ko se je vračal po Drevoredu 20. septembra v smeri pevmškega mosta, ga je pred Pavlinovo gostilno dohitel neki drug kolesar, ki se je nekajkrat obrnil proti njemu. Neznavec se je ustavil pri pevmškem mostu, kjer je bila fašistična postojanka, saj so fašisti stražili pevmski most. Po navodilu tega neznanca so fašisti Štekarja aretirali, ga preiskali, potem, vedno po nalogu neznanca, ki je govoril slovensko (dejal je tudi, da dobro ve, da ima Avgust Štekar dva brata pri partizanih) odpeljali v zapor v Ulico Barzelini.

Še istega večera so Štekarja policisti zaslili. Hotelo so od njega izvedeti če pozna tega ali onega, ki da so pristajši Osvobodilne fronte. On pa je zanikal vse, kar so mu hoteli naprtiti. Tudi naslednji dan je bil zaslili še vedno na človeški način. Tudi hrano je dobil v samico. V njej je bila le lesena postelja, ni dobil odej; v kotu je bila kibla za opravljanje potreb.

Avgust Štekar, slikan pred tolilimi leti

Tretji dan so v njegovo celico za nekaj ur poslali pretepenega in okrvavljenega ujetnika. Hotelo so najbrž, da bi se Štekar prestrašil, ko bi videl kako ravna s tistimi, ki se jim nočejo pokoriti. Avgust Štekar pa se ni vdal, niti ni nič povedal temu sotrpiku. Četrtega dne je prišel v celico duhovnik, ki ga je z lepimi besedami skušal pregovoriti naj vse pove, sicer ga bodo zverinsko mučili. Duhovnik, ki je govoril slovensko, je tudi povedal, da itak policija že vse ve, da bi bilo vsako zanikanje odveč. Če bo vse izpovedal bo lahko odšel iz zapore, daleč od doma, k domobrancem, da ga ne bo nihče od tovarišev spoznal.

Petega dne so prišli po Štekarja v večernih urah. Odpeljali so ga v policijsko sobo, ga izpraševali, ga pretepali s pestmi in žilavko. Pretepala

sta ga gestapovec in kvesturin. Dan kasneje so spet prišli ponj v večernih urah. Spet so ga pretepali. Udarjali so ga tudi po ustnicah. Zazelel si je nekaj vode, pa je sploh ni imel niti v celici. Tam mu je neki paznik, ki je Štekarju povedal, da pozna trgovko Korenovo iz Gosposke ulice, dal naskrivaj popiti nekaj požirkov vode.

Naslednji večer so ga spet peljali na zasliševanje. Povedali so mu, da pridejo ponj ob 20. uri. Prišli pa so kasneje, še prej pa so mu svetili z močno lučjo. Tokrat so ga pretepali in zaslili v tih: gestapovec, kvesturin in domobranec. Ta večer je bil najhujši. Slekli so ga do nagega, za hrbtom so mu zavezali roke, potem pa se je začelo. Vsak od treh je bil »specializiran«. Kvesturin ga je tepel s pestmi, gestapovec z žilavko, domo-

branc pa ga je udarjal po spolovilu. V sobi je na ves glas igral gramofon, tako da je glasba prekrivala Štekarjevo kričanje. Onesvestil se je nekajkrat. Ko niso od njega nič izvedeli so po nekaj urah poklicali stražarja, da je okrvavljenega ujetnika odpeljal v celico. Ležal je nekaj dni na lesenem pogradu in si močil ustnice z vodo, ki je bila v stranišni kibli.

Ujetnik je imel srečo, da je bil v službi neki paznik, ki je sodeloval s partizanskim gibanjem. Očeta je dal obvestiti, kaj se dogaja z njim. Ta je posredoval pri prefektu grofu Paceju, ki so ga Štekarjevi poznali, in najbrž se ima Avgust Štekar prav temu zahvaliti, da ga niso odpeljali na strelišče na grad ter da so ga potem »pustili pri miru«.

Odpeljali pa so ga iz Gorice. 8. septembra 1944 je moral v Nemčijo, v taborišče Buchenwald. Tam je kljub vsemu vzdržal, Amerikanci so taborišče osvobodili 11. aprila 1945. Vrnili se je domov po dolgi poti po Vzhodni Nemčiji, Češkoslovaški, Madžarski in Jugoslaviji 12. avgusta 1945, točno eno leto po aretaciji.

Vsa povojna leta trdo de'la na kmetiji, zavzeto hodi v gore, obiskuje slovenske kulturne prireditve. Še vedno pa nosi posledice tiste strašne noči, ko so ga trije divjaki hudo pretepali. Ne more pozabiti tiste strašne noči v goriškem zaporu, pa čeprav je od takrat minilo že štirideset let.

MARKO WALTRITSCH

Dolgo vrsto let je bil Jožef Vižintin iz Renč duša in gibalo slovenskih društev v Argentini

Pred nekaj tedni so se v Renčah svečano poslovili od 71-letnega Jožefa Vižintina-Pepija, ki je več kot trideset let živel v Buenos Airesu in bil ves ta čas duša kulturnega in političnega delovanja primorskih Slovencev v prestolnici Argentine.

Bil je iz tiste generacije primorskih Slovencev, ki je že v osnovni šoli okusila grenkobo tujega, vsiljenega jezika, zato je bil Pepi kaj kmalu med prvimi, ki so hoteli po vasi razdeljevati koledarje Goriške matice in njene knjige. Po nalogu članov organizacije TIGR pa je Jožef Vižintin tudi v bolj oddaljene kraje, kot sta Cerkev in Knežak, odnašal razni material in stvari, ki so potem »romale« v Jugoslavijo. Kot večina Renčanov — bil je iz kmečko-delavske družine in brat goriškega politika Milana Vižintina — je Pepi obiskoval večerno obrtno šolo in se 1928. leta zaposlil kot zidarstva pomočnik. Srečal se je kmalu z delavskim gibanjem in vneto prebiral teoretična čitila komunističnih prvakov, toda življenje je tudi za Pepija postajalo doma neprijazno in po odsluženju vojaškega roka ga najdemo novembra 1937 med desetstotici primorskih Slovencev, ki so jih v Južno Ameriko gnali želja po boljšem zaslužku in vedno hujše potujčevanje in nasilje fašistične Italije.

V Buenos Airesu se je pokojni Pepi, kot so ga klicali rojaki tudi on-

kraj Oceana, takoj pridružil delavskemu - kulturnemu društvu »Ljudski oder« in mu bil zvest ves čas svojega tridesetletnega bivanja v Argentini. »Ljudski oder«, ki je bil in je še danes središče kulturno - prostovoljnega, pa tudi političnega delovanja primorskih Slovencev v Buenos Airesu, je v svoji dolgoletni zgodovini preživel tudi vse tiste politične krize, ki jih je preživljala argentinska družba. Večkrat so morali društvu, ki je bilo ponos naših priseljencev, menjati ime, včasih, ko je bilo najhujše tudi začasno utihniti in vedno je bil Pepi med prvimi, ko so se za obstoj svojega društva nesebično in pogumno borili. Peronova vlada je s specialnim dekretom 23. aprila 1949

razpustila »Udruženje Slovanov« in s tem vsa društva, ki so bila vanj vključena. Še istega dne je Jožef Vižintin, ki je bil 1947 izvoljen za generalnega tajnika Slovenskega ljudskega doma, poskrbel, da so takoj odpeljali in poskrili ves kompromitirani material in dragocene slovenske knjige, tako, da se je ves ta zgodovinski arhiv ohranil do danes. Politijski organi so po sodnem nalogu preiskali slovenski dom, ga zapečatili, Jožefa Vižintina po večurnem zaslišanju naslednjega dne izpustili, odvzeli pa so mu osebno izkaznico, tako da se je moral za nekaj let, vse do 1952 odstraniti na deželo, kjer policijski aparat ni imel tolikšnega nadzorstva. Društveno imovino je policija odpeljala in nikoli več vrnila. Leta 1955, potem, ko je prišlo do padca peronistov, so primorski Slovenci in Pepi še posebej upali, da bo njihovo kulturno življenje lahko ponovno zažvelo, pa so se pošteno ušli, šele konvencija argentinskih političnih strank 1957. leta, ki je razveljavila Peronovo reformo ustave, je omogočila Slovencev v Buenos Airesu, da so se ponovno društveno in politično organizirali. Jožef Vižintin je postal spet duša in gibalo Ljudskega doma, čeprav je moral zaradi medsebojnih razprtij prebroditi marsikatero hudo uro. Povratnik iz Argentine Franc Kurinčič se ga spominja ta-

kole: »Bil je Pepi zelo aktiven, narodnostno globoko zaveden mož, naprednih misli. Na sejah društva je vedno energično nastopal in znal se je pošteno razburiti, če ni obveljala njegova beseda.«

Bil je Jožef Vižintin tudi delegat Ljudskega doma na raznih konferencah, ki so v okviru II. svetovne vojne delovale v Južni Ameriki za pomoč vojskujočim se novi Jugoslaviji. Velika je njegova zasluga za nabiranje podpisov naših izseljencev v Argentini; za mirovno konferenco v Parizu je »Primorski odbor« zbral 8.986 podpisov k resoluciji, ki je zahtevala priključitev Primorske k Jugoslaviji.

Ko se je leta 1969 Jožef Vižintin vrnil v Renče je moral prebroditi vrsto ovir zakonske narave pri uveljavitvi svojega pokojninskega in socialnega statusa. Kot mnogi »Amerikanci« Pepi v domačih krajih ni našel na tisto razumevanje, ki bi moralo ceniti strokovne in delovne sposobnosti povratnikov iz velenosti in tujih dežel, še manj pa sta bila upoštevana njegova politična preteklost in nesebično razdajanje za dobrobit in narodnostno osveščanje Slovencev na tujem. Bogate izkušnje osebnosti kot je bil Jožef Vižintin - Pepi, bi lahko samo prispevale k hitrejšemu in bogatejšemu razvoju domovine.

DORICA MAKUC

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

222.

Srce mu je razbijalo, čutil ga je pod vratom. Puško je imel nered, pripravljen je bil braniti se samo s tremi naboji. Vendar se mu ni bilo treba, srečno se je privlekel mimo straž in kmalu ga je objela tišina rosnega gozda.

Ob prvem svitu se je znašel na obrobju. Nedaleč stran so bile njive, potem prostrana senožet z eno samo košato smreko, šele precej globoko spodaj se je začel naselje.

Lakota ga je gnala k hišam. Toda v vasi so bili Italijani... Iz koruze je oprezal, kaj se dogaja. Lakota si je za silo potešil z nekaj koruznimi storši. Zrna so bila napeta in mlečna, odlegla so tudi za žejo.

Sovražnik spredaj, sovražnik zadaj... Kam naj se skrije? Pavle si je izbral smreko. Puško je skril v bližnji plot: na tleh jo je obložil z mahom in kamenjem. Vajen plezati na drevesa, se je kot veverica naglo povzpelo tako visoko v vrh, da je bil od spodaj neviden, ker so ga zakrivale močne, na gosto raščene veje.

Zadovoljen s skrivališčem, si je poiskal vejo, na kateri je lahko sedel, na drugo se je naslonil s hrb-

tom, tretje se je oprijel z rokami, na spodnjo pa se je oprl z nogami.

S smreke je imel razgled nad vso okolico. Najprej so Italijani prignali iz gozda skupino ujetnikov, partizanov in civilistov. Kmalu za njimi so kmetje z vozovi peljali njihove ranjence. Potem se je do noči vse umirilo.

Noč je bila dolga. Pavle ni mogel zaspati, poslušal je uro v zvoniku in gledal visoke zvezde. Občasno lajanje psov mu je povedalo, da so v vasi vojaki. Privezal se je s pasom k drevesu in zaspal.

Zjutraj je vod Italijanov pripeljal na rob gozda, čisto blizu Pavletove smreke, dva obsojenca. Sama sta si morala izkopati jami. Potem so ju ustrelili, zagrebli in odšli.

»Ujeta partizana?« je ugibal Pavle. »Morda sta celo iz naše čete...«

Strah ga je zvotlil. Opustil je misel, da bi se spustil z drevesa v koruzno njivo in se nabasal z mlečnimi storši. Lakota je nekako prenašal, a začela ga je mučiti žeja. Razočaranju nad partizansko tovaršijo se je pridružila osamljenost. O, koliko lepih besed so izrekli komisarji. Prej je bil poln idealov, zdaj pa je zorel v črnogleda in nezaupneža. »Besede so eno, Pavle, življenje pa nekaj drugega,« se je spomnil očetovih nauk.

»Nikoli ne smeš izgubiti upanja, življenje vrača življenje,« ga je učila mati. »Mol' in vztrajaj.« Vztrajal bo, molil pa ne. S smreke ne pojde dol, dokler vojska ne odide. Jug je nagrmadil nad gozdom oblake, svod je postal ena sama črna polkrogla, ki so jo sekali grom in blisk.

Pavle si je želel dežja, bal pa se je grmenja in strel. Še kot otroke jih je oče učil, da se ne smejo v nevihti nikoli zateči pod drevo sredi polja, ker v osamelce udarjajo strele. On pa čepi v vrhu osamele smreke in čaka na strel, da ga bo ubila... Zdaj bi moral moliti. Jeziki strel so razžarjali temo in ugašali. Ulil se je dež.

Pavle je odprl usta in lovil debele kaplje, potem jih je pritaknil k deblu, kjer je curčila voda. Kmalu je bil do kože moker. Mrzilo ga je. V takem dežju in nevihti ne bo nikogar na planem. Splezal je z drevesa in stekel na bližnjo koruzno njivo. Nalomil je storžev, jih slekel in si jih nabasal za srajco.

Ko se je vračal, je silovito počilo, vrh njegove smreke je zasijal v ognjeni krogli. Strela! Še enkrat ne bo udarila sem. Kot veverica, ki beži v svoje zavetje, se je naglo vzpel. Zatipal je sledove strele in zaduhal smrad po žveplu. Nevihta se je stišala, dež prenehal. Pavle je glodal storže in jih metal kar najdlje od drevesa.

Do jutra se je nebo zvedrilo, veter je raztepel oblake, posijalo je sonce. Pavle je spal vrh smreke. Bližali pa so se Italijani...

VII.

Župnik Sirk se je v nekaj mesecih vidno postal. Žalost in občutek nemoči sta ga pritiskala k tlom. V vasi so gospodarili skvadrasti. Vaščanom, ki jih niso odpeljali v internacijo, so omeili gibanje, celo pri delu na njivah so jih opazovali, pregledovali so torbe, v katerih so nosili na delo hrano in pridelke, ki so jih z njiv spravljali domov.

Prvi dan poskusnih voženj za VN Avstrije

Prost na mclarenu najhitrejši

ZELTWEG — Že po prvem dnevu uradnih poskusnih voženj sta na prvih dveh mestih vodila na lestvici za svetovno prvenstvo formule ena Prost in Lauda, ki sta imela edinega resnega nasprotnika v Brazilcu Piquetu na brabhamu. Tako sta oba mclarenova voznika že prvi dan pokazala, da bosta tudi v nedeljo, ko bo šlo zares, med glavnimi favoriti za končno zmago na Veliki nagradi Avstrije.

Prvič sta Prost in Lauda tudi uporabila poseben »težak« bencin, ki daje motorju dodatno moč. Nekateri konstruktorji si v zvezi s tem prizadevajo, da bi vozniki od prihodnje sezone dalje lahko uporabljali le navaden 98 oktaski bencin, vendar imajo pri tem hude nasprotnike predvsem v taboru brabhama, saj je Piquet lani, po mnenju mnogih osvojil naslov prav zahvaljujoč dodatnim substancam v bencinu.

Od Italijanov je bil včeraj najbolj-

Alain Prost

ši De Angelis na lotusu, ki je dosegel četrty čas, medtem ko sta ferrarijeva voznika Alboreto in Arnoux dosegla enajsti in štirinajsti čas.

Vrstni red

1. Prost (Fr.) - mclaren 1'26"203;

2. Lauda (Avs.) - mclaren 1'26"715;
3. Piquet (Bra.) - brabham 1'26"928;
4. De Angelis (It.) - lotus 1'27"531;
5. Tambay (Fr.) - renault 1'27"748;
6. Warwick (VB) - renault 1'27"928;
7. Mansell (VB) - lotus 1'28"430;
8. Rosberg (Fin.) - williams 1'28"760;
9. Laffite (Fr.) - williams 1'29"228;
10. Senna (Bra.) - to'eman 1'29"463;
11. Alboreto (It.) - ferrari 1'29"694;
12. Fabi (It.) - brabham 1'29"893;
13. Patrese (It.) - alfa romeo 1'30"966;
14. Arnoux (Fr.) - ferrari 1'31"003;
15. Cheever (ZDA) - alfa romeo 1'31"250;
16. Boutsen (Bel.) - arrows 1'31"255;
17. Surer (Švi.) - arrows 1'31"701;
18. Berger (Avs.) - ats 1'31"904;
19. Hesnault (Fr.) - ligier 1'32"582;
20. Ghinzani (It.) - osella 1'33"172;
21. Winkelhock (ZRN) - ats 1'33"276;
22. Alliot (Fr.) - ram 1'34"495;
23. Palmer (VB) - ram 1'34"622;
24. Gartner (Avs.) - osella 1'35"212;
25. De Cesaris (It.) - ligier 1'36"771;
26. Johansson (Sve.) - tyrell 1'37"292;

Na »mitingu prijateljstva«

Padel prvi svetovni rekord

MOSKVA — Uradna otvoritev prireditve »Šport-prijateljstvo-mir« bo sicer danes v Moskvi, vendar se je prireditev s tekmovalni v atletiki, gimnastiki, konjskih športih in smučanju na vodi že pričela v raznih socialističnih državah. V Pragi, kjer tekmujejo v ženski atletiki, je tudi padel prvi svetovni rekord: Vzhodna Nemka Irina Meszynski je z znakmo 73,36 za 10 cm izboljšala svetovno znakmo Sovjetije Galine Savinkove v metu diska.

Na atletskem moškem tekmovalju v Moskvi sicer niso popravili nobenega svetovnega rekorda, vendar so dosegli nekaj dobrih rezultatov. V hoji na 20 km je zmagal Sovjet Protishin s časom 1.21'57", kar je boljše kot je dosegel Mehican Canto v Los Angelesu (1.23'13"). Drugi dve

zmagi je Sovjetska zveza dosegla z Markinom na 400 m (v odličnem času 44'78) in v metu kladiva s Sedykhom, ki je orodje pognal 85,60 m daleč, kar ni dosti manj od njegovega svetovnega rekorda. Nekaj izidov:

HOJA 20 KM: 1. Protsishin (SZ) 1.21'57"; 2. Solomin (SZ) 1.22'21"; 3. Polozou (SZ) 1.22'40"; KLADIVO: 1. Sedykh (SZ) 85,60 m; 2. Nikulin (SZ) 82,56 m; 3. Litvinov (SZ) 81,30 m; KOPJE: 1. Hohn (NDR) 94,44 m; 2. Michel (NDR) 88,32 m; 3. Adamec (ČSSR) 87,10 m; 3.000 M ZAPREKE: 1. Mainski (Pol.) 8'27"15; 2. Melzer (NDR) 8'27"43; 3. Hagelbrandt (Sve.) 8'32'36; 400 M: 1. Markin (SZ) 44'78; 2. Troschild (NDR) 45'51; 3. Kurochin (SZ) 46'01; 100 M: 1. Lara (Kuba) 10'17; 2. Kovac (Madž.) 10'17; 3. Penalver (Kuba) 10'21; PALICA: 1. Volkov (SZ) 5,80 m; 2. Bubka (SZ) 5,70 m; 3. Kupsky (SZ) 5,70 m; 10.000 M: 1. Abramov (SZ) 27'55"1; 2. Widedaju (Et.) 27'58"9; 3. Debels (Et.) 28'03"0; DALJINA: 1. Semykin (SZ) 8,38 m; 2. Jefferson (Kuba) 8'37 m; 3. Lavevsky (SZ) 8,22 m; DISK: 1. Dumchev (SZ) 66,70 m; 2. Martinez (Kuba) 66,04 m; 3. Schult (NDR) 66,02 m; ŠTAFETA 4X100 M: 1. SZ 38"22; 2. Kuba 38"79; 3. Poljska 38"81.

● GIUSEPPE SARONNI je zmagal na 2. etapi kolesarske dirke po Švedski. Na skupni lestvici je prvo mesto ohranil sovjetski tekmovalc Aleksander Evpak, Saronni pa je četrty z zaostankom 45 sekund.

KOŠARKARSKI TURNIR

Olimpija v Miljah

V torek, 28. in sredo, 29. t.m. bo v Miljah tradicionalni košarkarski turnir, na katerem bodo letos nastopili tržaški prvoligaši Stefanel, ljubljanska Olimpija, Yoga iz Bologne ter Latini Forli. Turnir prireja športni krožek Internazionale di Milj s sodelovanjem občinske uprave in letovišarske ter turistične ustanove.

kratke vesti - kratke vesti

Pogovori za sestavo skupne korejske ekipe

SEUL — Predsednik južnokorejskega olimpijskega odbora je včeraj povabil severnokorejskega predsednika, da bi 30. t.m. nadaljevala pogovore o sestavi skupne ekipe, ki bi nastopala na mednarodnih prireditvah. O tem vprašanju so se predstavniki Južne in Severne Koreje že menili aprila in maja letos, vendar niso dogovora sklenili, še zlasti potem ko se je Severna Koreja odločila, da ne pošlje svojih atletov v Los Angeles.

Danes »pokal Placcii«

IMOLA — Danes bo na sporedu 34. izvedba tradicionalne kolesarske dirke za »pokal Placcii«, ki bo obenem zadnja preizkušnja za italijanske ko-

lesarje pred svetovnim prvenstvom. Na startu ne bo Moserja, ki ima težave z grlom, med favoriti pa so Gavazzi, Baronchelli, Contini, Visentini, Chinetti, Argentin in Mario Boccia.

Tudi Cova in Mennea na mitingu v Budimpešti

BUDIMPEŠTA — Na mednarodnem atletskem mitingu, ki bo v ponedeljek v Budimpešti, bosta nastopila tudi Pietro Mennea in Alberto Cova, olimpijski zmagovalca v teku na 10 tisoč metrov. Svojo prisotnost je zagotovilo kar 15 dobitnikov zlatih odličij v Los Angelesu, poleg desetih svetovnih rekorderjev in petnajstih svetovnih prvakov. Največja »zvezda« bo Carl Lewis, ki pa se bo pomeril le v teku na 100 m.

Presenetljiva vest iz tabora Segafreda

Johnsona ne bo v Gorico

Harold Johnson, ameriški košarkar, ni podpisal pogodbe z goriškim Segafredom. Novica je presenetljiva, saj so predstavniki Segafreda z gotovostjo računali na usluge črnopoltega pivota, ki bi moral predstavljati eno od gonilnih sil goriškega ligaša, ki ga že čez en mesec čaka zahtevno prvenstvo A-2 lige. Negativen odgovor Johnsona na ponujene pogoje Segafreda je sporočil njegov advokat iz ZDA.

Z odpovedjo ameriškega košarkarja se je Segafredo znašel pred problemom, ki ga bo do začetka prvenstva težko rešiti, saj ameriško tržišče ne ponuja dobrih košarkarjev za mesto pivota, ki gotovo predstav-

lja eno od ključnih mest v vsaki ekipi.

Drugače ekipa redno trenira in igralci so imeli kratek odmor le med preteklimi prazniki. Že danes jih čaka doma prva tekma za zaprtimi vrati proti Coroni iz Cremona, s katero se bodo ponovno pomerili 30. avgusta v gosteh. Prvi uradni nastop pa je predviden od 24. do 26. avgusta, ko bo Segafredo nastopil na turnirju »Lignano basket« skupno s Stefanelom iz Trsta, Australiamom Udine in Mister Dayom iz Siene.

● V PRIJATELJSKEM nogometnem srečanju je sinoči Atletico Mineiro z 2:1 (1:0) premagal Romo. Edini zadelek je za Romo dosegel Graziani.

Drevi na Rojcah: Gorizia - Triestina

Preverjanje trenutne forme

Drevi ob 20.45 se bosta na Rojcah v prijateljski tekmi pomerili Gorizia in Triestina. Tekma, ki je v zadnjih letih postala že tradicionalna, bo za gledalce brez dvoma zanimiva, obema trenerjema pa bo služila predvsem za preverjanje trenutnih sposobnosti svojih ekip pred pričetkom srečanj za italijanski pokal.

V vrstah Goričanov bo danes prvič nastopil vezni igralec Aurelio Zamparutti, ki ga je goriško društvo kupilo predvčerajšnjim in tako prehitelo konkurenco drugih ekip C-2 in C-1 lige, ki so se tudi zanimala za tega igralca. Zamparutti ima 22 let in po mnenju mnogih je zelo nadarjen vezni igralec, nevaren pa je tudi v napadu. Da potrdi to pozitivno mnenje, bo imel Zamparutti priložnost že danes proti obrambi tržaškega drugoligaša.

Na sliki: posnetek s prvega uradnega letošnjega nastopa Triestine proti Zarji.

šport na primorskem

Slovenski atleti v Tolminu

Osrednji športni dogodek na Primorskem ob koncu tega tedna bo v Tolminu. V tamkajšnjem športnem parku Brajda se bodo za naslove republiških prvakov potegovali najboljši slovenski atleti in atletinje. Na sodobnih atletskih napravah (steza je iz umetne snovi) bo tekmovalo kar 216 atletov iz 17 atletskih kolektivov. Za mnoge bo to priložnost, da se v začetku drugega dela atletske sezone izkažejo, saj je v prihodnjih dneh na sporedu še nekaj važnih tekmovalj: državno prvenstvo v Sarajevu, balkanske igre, nastopi mladinske republiške reprezentance itd. Nekaj visokih uvrstitev se obeta tudi primorskim atletom, s posebnim zanimanjem pa ljubitelji atletike pričakujejo nastop olimpijke Lidije Lapajne, ki ji v Los Angelesu ni šlo povsem po načrtu. Danes se bo tekmovalje pričelo ob 15. uri, jutri pa

nekateri discipline že ob 10. uri. V ponedeljek in torek bodo pionirji imeli v novogoriškem bazenu republiško prvenstvo v vaterpolu. Organizira ga vaterpolo sekcija Partizana Renče, nastopili pa bodo: Koper, Delfin iz Rovinja, dve ekipi Triglava in Renče. V Kopru bo jutri zanimiva prijateljska nogometna tekma med domačim Koprom in Izolo. To bo lepa priložnost za ugotavljanje, kako sta primorski ekipi pripravljeni na tekmovalje v slovenski ligi, ki se bo pričelo prihodnji teden.

Paša za oči pa bo padalsko tekmovalje v Portorožu za »pokal Cassin«. Prijavljenih je 40 tekmovalcev iz Italije, Avstrije in Jugoslavije. Danes dopoldne so na sporedu skoki posameznikov na portoroško plažo in v morje.

DAVORIN KORON

Pred jutrišnjim pričetkom prvenstva v drugi jugoslovanski nogometni ligi

Olimpije in Maribora ne bo med kandidati za prestop

Komentar
FRANCI BOŽIČ

Kriza slovenskega igralnega športa je dosegla vrhunec. Med tistimi, ki so se morali v prejšnji sezoni posloviti od jugoslovanske prvoligaške konkurence, pa so bili tudi nogometaši Olimpije. Ob bolj ali manj nesrečnem slovesu od 1. lige je bila v ospredju parola »čez eno leto nazaj v 1. ligo«. Toda to je bil »papirnat« sklep. Pred jutrišnjim startom je tako rekoč očitno, da Olimpija v tem prvenstvu ne bo med kandidati za naslov drugoligaškega prvaka, temveč za obstanek v ligi. V približno enakem položaju bo tudi Maribor, ki je novinec v ligi.

Olimpija bo jutri startala v Zenici s Čelikom, ki je prav tako izpadel iz 1. lige. Ni pa še jasno, če jo bo še vodil trener Gugolj, mož, ki je spravil »v orbito« Oblaka in Popivoda. Gugolj je imel veliko potrpljenja, sprijaznil se je tudi z

razmeroma skromno vlogo Olimpije, toda odhod reprezentanta Katanca je pri njem porušil meje sprejemljivosti. Reprezentant Katanec je namreč samovoljno odšel k vojakom, vodstvo ljubljanskega prvoligaša pa ni storilo ničesar, da bi ta igralec po Gugoljevem načrtu odigral vsaj jesenski del prvenstva. Katančeva poteza namreč ne pomeni namreč samo enoletnega slovesa od Olimpije, temveč tudi slavo. Javna tajna je, da bo Katanec že čez dobro leto zaigral za moštvo zagrebškega Dinama. Z Olimpijo ima pogodbo še za tri leta, toda pogodba je veljavna samo, dokler ima Olimpija profesionalni status. Ta pa teče še v tej sezoni. Če se Olimpija v enem letu ne bo vrnila med prvoligaše, bo ta status izgubila in Katanec bo prost.

Za Elsnerjem, Iskro, Bošnjakom, Budinčevićem, obema Amerškoma, Petrovičem, Domadenikom Olimpija torej tudi brez Katanca. V ljubljanskem klubu so prišli v ospredje do včerajšnji mladinci in drugorazredni novinci, od njih pa v doglednem ča-

su ni pričakovati, da bi lahko segli v — poprečno — jugoslovansko elitu. Tudi Gugolj je to uvidel in ni izključeno, da bo tik pred startom rekel »ne« in se vrnil k delu z mladimi, s katerimi je imel nekoč veliko uspeha.

Družbena klima v Sloveniji je nogometu izjemno nenaklonjena. Olimpija je skrb nikogar, pet milijard izgube in kritičen položaj v zvezi z igriškim kadrom, to sta dejstva. Klubske funkcionarji niso več kos dogodkom, »odrešitve« pa ni na vidiku. Tik pred startom klub dolguje dve mesečni plači, prevladuje pa splošno mnenje, da imajo igralci preveč denarja. Tako je bilo nekoč, toda danes jim gre za golo preživetje. Tik pred startom Olimpija ni mogla premagati niti mestnega tekmeča Slovina (bil je 0:0), na Reki pa je doživela katastrofo (0:4). Olimpija danes nima ne moštva, ne posameznikov, ki bi v bližnji prihodnosti lahko igrali vsaj »srednjo« vlogo v jugoslovanskem nogometnem prostoru. Prej ali slej je pričakovati dokončni

»potop« Olimpije, torej odhod med popolne amaterje. Tudi iz slovenskega nogometnega prostora Olimpija v bližnji prihodnosti ne more pričakovati »injekcije«, socialna promocija prek nogometa je namreč danes v Sloveniji povsem izključena, medtem ko je v svetu in tudi v drugih republikah povsem drugače. V tej luči je treba gledati tudi na odhode slovenskih nogometnih zvezdnikov v druge jugoslovanske klube.

V taboru Maribora, ki se je razmeroma hitro vrnil med drugoligaše, položaj ni bistveno drugačen. »Vijoličasti« bodo jutri startali z Rudarjem v Ljubliji, njihove možnosti v tem prvenstvu pa so tudi zelo skromne. Mariborčanom je sicer na pomoč priskočila Crvena zvezda in jim posodila tri igralce, vendar pa tudi z njimi ne morejo računati na kaj več kot na obstanek v ligi. Klima v Mariboru je navidez malo ugodnejša kot v Ljubljani, predvsem štajerci nimajo takih ugovorov napram nogometu. Najpopularnjšo igro z žogo sprejemajo bolj južnjaško, toda žal

ta pozitiven odnos ni tudi »materializiran«. Tudi mariborčani namreč plačajo v dolgovih.

Tako Olimpija kot Maribor iz leta v leto bolj slabijo številni odhodi nogometašev v sosednjo Avstrijo. Ta val odhodov postaja že prav strahoten. Nekdanji prvoligaški igralci se na Koroško in drugam prodajajo za nekaj tisoč šilingov, slovenska športna politika pa še ni našla načina, da bi preprečila to »nacionalno sramoto«, ki siromaši slovenski nogometni prostor.

Slovensko javno mnenje nogometu sicer ni naklonjeno (vzroki za to pa so vsekakor družbeno zanimivi), toda najzvestejši navijači se bodo gotovo težko sprijaznili z drugorazredno vlogo obeh slovenskih klubov v drugoligaški konkurenci.

Bosta Olimpija in Maribor ostala v 2. zvezni ligi? To je torej zdaj vprašanje za nogometno Slovenijo, ki tako razmerje moči napram drugim republikam vsekakor ne more biti v čast.

Iz FJK, Koroške in Slovenije

VEČ KOT 300 ŠPORTNIKOV NA 11. MLADINSKIH IGRAH »ALPE-JADRAN« V GRADCU

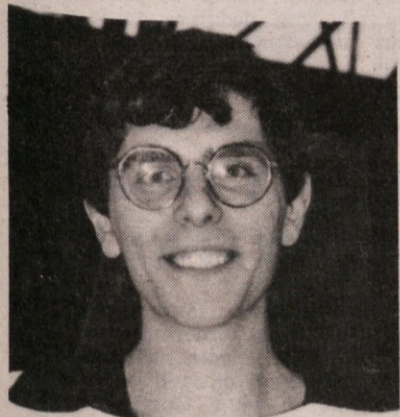
Letošnje »11. mladinske igre Alpe - Jadran«, tradicionalno srečanje mladih športnikov iz Koroške, iz Slovenije in iz Furlanije - Julijske krajine, bodo 21. in 22. septembra v Celovcu. Prvič so igre priredili v Vidmu leta 1974 in jih odtlej neprekinjeno prirejajo vsak september ob čedalje večji udeležbi športnikov treh obmejnih dežel.

Letos se bodo atleti med seboj pomerili kar v sedmih panogah in sicer v atletiki, košarki, rokometu, streljanju, tenisu, sabljanju in namiznem tenisu. Oblika in namen iger, ki ju je pred enajstimi leti predlagala naša dežela, sta se izkazala za nadvse uspešna in sta ostala praktično nespremenjena. »Mladinske igre Alpe - Jadran« so bile tudi porok za organizacijo razširjenih iger »Alpe - Adria« ob udeležbi vseh deset dežel, pokrajin in republik, ki tvorijo obmejno delovno skupnost. Te igre, kot znano, bodo letos prvič na sporedu v Gradcu 1. in 2. septembra in jih bodo obnovili vsaki dve leti.

Če se povrnemo k »Mladinskim igram Alpe - Adria«, naj omenimo, da se jih bo letos udeležilo okrog 300 atletov do petnajstega leta starosti in trenerjev. Ob tej priliki bo koroška vlada izdala spominsko brošuro ob desetletnici iger. Vsebovala bo vtise, slike in tehnične podatke, ki ne pripomorejo le k spoznavanju krajevnih športnih stvarnosti, temveč razgrinjajo potrebo po meddeželnem sodelovanju, ki ga velevajo skupni interesi in skupne tradicije članic skupnosti »Alpe - Jadran«.

Pri združeni košarkarski kadetski ekipi

Sedaj je na vrsti kondicijska vadba

Trener Massimo Raseni

Čeprav je v avgustu košarkarska dejavnost šele v začetku, se nekatere ekipe, ki predstavljajo v tem smislu izjemo, že vestno pripravljajo na novo tekmovalno sezono.

Tak primer smo zabeležili pri obravnavi delovanja novoustanovljene združene kadetskega moštva, ki ga vodi mladi, v našem prostoru že priznani košarkarski delavec in trener, Massimo Raseni. Nanj smo se obrnili, da bi zbrali nekaj podrobnih podatkov o poteku priprav mlajših jadrancev.

»Najprej bi nam morda posredoval podatke o udeležbi ter vzdušja na treningih, nenazadnje pa tudi o tedenskem razporedu treningov.«

»Vešči smo, da stoji pred nami dolga in naporna sezona; zato sva s pomočnikom Krečičem menila, da začnemo s pripravami že prvi teden v juliju. Skrbel naju je predvsem odziv sklicanih igralcev, kajti bili smo v obdobju množičnih odhodov na počitnice. No, strah je bil odveč, trenutno imam na razpolago kar dvaindvajset fantov, dnevna udeležba se suče okrog 15 do 16 prisotnih, ki resno ter požrtvovalno izvajajo moja in Krečičeva navodila. Naj omenim, da smo pravkar končali prvo fazo priprav, v kateri smo splošni pozornost

izključno na izboljšanje individualne tehnike. Drugo fazo našega dela bomo pa posvetili temeljiti telesni pripravi. Običajno treniramo dve uri na pol dnevno, v teh vročih dneh pa smo si kot sedež izbrali odkrito igrišče na Kontovelu.«

»V okviru katerega prvenstva pa mislite nastopati?«

»Kot novoustanovljena ekipa mislimo letos nastopati v pokrajinskem prvenstvu, kjer si bomo pač pridobili prepotrebni izkušnji za morebitni prehod v meddeželno tekmovanje. Tudi če bi se nam letos kakovostni skok ponesrečil, se mislimo že naslednje leto kar naravnost udeležiti meddeželne prvenstva.«

»Kaj od svojih varovancev dejansko pričakuješ v letošnjem prvenstvu?«

»Igralci, s katerimi razpolagam, so

29. AVGUSTA PRI COSENZI

Goričan Sotgia proti bivšemu EP Cusmi

Konec meseca, 29. 8., se bo goriški boksar Sebastiano Sotgia, italijanski prvak v lahki kategoriji, srečal z bivšim evropskim prvakom Cusmo. Srečanje, ki bo v kraju Cassano allo Ionio pri Cosenzi, bo veljalo za italijanski naslov.

Za ta dvoboj se goriški boksar pripravlja že nekaj časa v San Donaju del Piave in po tem, kar pravijo njegovi trenerji, je v odlični formi, tako da ima Sotgia prednost pred bivšim evropskim šampionom.

V primeru zmage se bo Sotgia že v teku leta srečal z nemškim boksarjem Wellerjem za naslov evropskega prvaka.

Srečanje med Sotgio in Cusmo bo prenašala tudi italijanska televizija na prvem sporedu ob 22.45.

Pittera o uspehu italijanskih odbojkarjev Težko bo potrditi bron z olimpijskih iger

V teh dneh se je na krajšem obisku v našem mestu mudil prof. Carmelo Pittera, »očče« italijanske moderne odbojke in trener državne reprezentance, ki je na svetovnem prvenstvu v Rimu leta 1978 osvojila drugo mesto. Tedaj se je Italija tudi prvič prebila v sam svetovni vrh. Pittera opravlja trenutno funkcijo odgovornega za vse državne reprezentance, še posebej pozorno pa sledi moškemu sektorju, zato bi ne mogli dobiti boljšega sogovornika glede na temo razgovora, ki je bila kajpak predvsem velik uspeh Italije na odbojarskem turnirju v Los Angelesu.

»Italija je na OI osvojila bronasto kolajno. Ste tak doživetje pričakovali?«

»Mislim, da je treba na vso stvar gledati s posebnega zornega kota. Mi smo tempirali formo reprezentance na kvalifikacijski predolimpijski turnir v Barceloni, kjer nas je le za las presenetila Bolgarija. Po bojkotu vzhodnih držav smo bili prisiljeni nekako na hitro sestaviti nov program, ki pa je bil seveda precej pomanjkljiv, saj smo imeli na razpolago le 35 dni. Zato so zmage proti takim nasprotnikom, kot so Kanada, Koreja in Kitajska, še toliko dragocenejše. Nedvomno imamo sedaj res močno ekipo, ki pa mora v prihodnjih letih še potrditi dosedanje rezultate, kar nikakor ne bo lahko.«

»Odbojkarji so bili edini italijanski tekmovalci, ki so v kakem ekipnem športu prišli do kolajne. Kaj bo ta uspeh pomenil za razvoj odbojke pri nas?«

»V naši športni javnosti je to imelo velik odmev. Ogromni masi odbojkarjev in odbojkaric bo to dalo novega zagona, prav gotovo pa se bodo tudi sponzorji, brez katerih danes ni več mogoče, še bolj približali naši igri. Odločilno vlogo pa bodo pri vseh stvari odigrali časnikarji, ki se edini še niso prilagodili skokovitemu napredku odbojke v zadnjih letih in jo še vedno nerazumljivo zanemarjajo kljub temu, da je po številu tekmovalcev na tretjem mestu v Italiji.«

»Zakaj v ženski odbojki še ne dosegate takih rezultatov kot jih pri moških?«

»Pri ženskah smo s strokovnim delom pričeli od pet do deset let kasneje, zato bomo do rezultatov prišli šele čez čas. Ženska odbojka je doživela ogromen razmah in tudi uspehi ne bodo izostali.«

»V luči tega, kar smo lahko videli v Los Angelesu, bi lahko predvideli, v katero smer se bo odbojka razvila?«

»Velikih novosti nisem zasledil, opaziti pa je, da se močno izboljšuje individualna tehnika vseh igralcev. V ekipi ni več mogoče skrivati odbojkarjev, ki so tehnično pomanjkljivi. Naloga trenerjev je torej, da ustvarijo tehnično brezhibne igralce, kajti le ti so garancija za atraktivnost, trener pa mora narediti odbojko čim bolj privlačno, ker samo to privablja gledalce. Osebnost sem pristaš trde roke, pri nas vse preveč ljubkujemo naše atlete, ki se kaj hitro razvadijo. To pa za napredek in delo v telovadnici ni dobro. Odbojka je po mojem mnenju

lepa taka kot je, le izkoristiti moramo to, kar nam nudi.«

»Za konec pa še vprašanje, ki si ga je zastavilo veliko ljubiteljev odbojke: kako bi se na OI zaključila tekma ZDA - SZ, če ne bi prišlo do bojkota?«

»To bi pa bil rad videl. Američani so se za svojo Olimpiado zelo dobro pripravili in sestavili odlično ekipo, ki bi ji verjetno tudi Sovjeti bili težko kos. Vsekakor bi to bila zgodovinska tekma.«

Najinega razgovora je bilo tako konec, ker se je Pittera mudilo na letalu, za slovo pa me je vendarle presenetil z vprašanjem: »Kako pa kaj gre z jugoslovansko odbojko?«. Kako rad bi mu bil odgovoril: »Dobro!« — a nisem mogel, ker je Pittera odličen poznavalec vsega, kar se v odbojki pri nas in po svetu dogaja. (Mig)

obvestila

ŠZ Sloga

obvešča, da je odhod na priprave na Ravne na Koroškem v ponedeljek, 20. t.m., ob 13.30 izpred bara Centralne na Opčinah.

Odbojarski klub Bor

obvešča, da je zbor igralcev in igralcev za Škofjo Loko jutri, 19. avgusta, ob 7.30 pred železniško postajo v Sežani. Prosimo za točnost.

Jadralni klub Čupa

organizira v nedeljo, 26. t.m. regato za jadrane deske »long distance«. Start ob 11. uri pred Sesslanskim zalivom. Vabljeni člani in prijatelji.

Košarkarski klub Bor

obvešča, da bo informativni sestanek za starše udeležencev priprav v Črnem vrhu v torek, 21. t.m., ob 20. uri na stadionu »1. maja«.

ZŠSDI

obvešča, da bo urad v Trstu zaprt še jutri.

ŠZ Bor

sporoča vsem svojim odsekom in članom, da bo Borov športni center zaprt do 27. avgusta.

Pomožni trener Krečič in del igralcev med pripravami na stadionu »1. maja«

vsi olimpijski zmagovalci • vsi olimpijski zmagovalci • vsi olimpijski

Rokomet

MOŠKI

1. Jugoslavija, 2. Zahodna Nemčija, 3. Romunija.

ŽENSKE

1. Jugoslavija, 2. Južna Koreja, 3. Kitajska.

Sabljanje

MOŠKI

FLORET POSAMEZNIKI
1. Numa (It.), 2. Behr (ZRN), 3. Cerioni (It.).

FLORET EKIPNO
1. Italija, 2. Zahodna Nemčija, 3. Francija.

SABLJA POSAMEZNIKI
1. Lamour (Fr.), 2. Marin (It.), 3. Westbrook (ZDA).

SABLJA EKIPNO
1. Italija, 2. Francija, 3. Romunija.

MEČ POSAMEZNIKI
1. Boisse (Fr.), 2. Vaggo (Šved.), 3. Riboud (Fr.).

MEČ EKIPNO
1. Zahodna Nemčija, 2. Francija, 3. Italija.

ŽENSKE

FLORET POSAMEZNIKI
1. Luan (Kit.), 2. Hanisch (ZRN), 3.

Vaccaroni (It.).

FLORET EKIPNO

1. Zahodna Nemčija, 2. Romunija, 3. Francija.

Sinhronizirano plavanje

DVOJICE

1. ZDA, 2. Kanada, 3. Japonska.

POSAMEZNICE

1. Riuz (ZDA), 2. Waldo (Kan.), 3. Motojoši (Jap.).

Skoki v vodo

MOŠKI

DESKA

1. Louganis (ZDA), 2. Liang De Tan (Kit.), 3. Merriott (ZDA).

STOLP

1. Louganis (ZDA), 2. Kongšen Li (Kit.), 3. Hui Tong (Kit.).

ŽENSKE

DESKA

1. Bernier (Kan.), 2. McCormick (ZDA), 3. Seufert (ZDA).

STOLP

1. Jong Žu (Kit.), 2. Mitchell (ZDA), 3. Wyland (ZDA).

Streljanje

MOŠKI

PISTOLA

1. Halfeng (Kit.), 2. Skanaker (Šved.), 3. Jifu (Kit.).

KARABINKA

1. Cooper (VB), 2. Inpkow (Švi.), 3. Allan (VB).

TRAP

1. Giovannetti (It.), 2. Boza (Peru), 3. Carlisle (ZDA).

PREMIČNA TARČA

1. Li (Kit.), 2. Bellingrodt (Kol.), 3. Huang (Kit.).

AVTOMATIČNA PISTOLA

1. Kamači (Jap.), 2. Ion (Rom.), 3. Bies (Fin.).

ZRAČNA PUŠKA

1. Heberle (Fr.), 2. Kronthaler (Av.), 3. Dagger (VB).

SKEET

1. Dryke (ZDA), 2. Rasmussen (Dan.), 3. Scribani (It.).

MALOKALIBRSKA KARABINKA

1. Etzel (ZDA), 3. Bury (Fr.), 3. Sullivan (VB).

ŽENSKE

STANDARDNA PISTOLA

1. Thom (Kan.), 2. Fox (ZDA), 3. Dench (Avstral.).

ZRAČNA PUŠKA

1. Spurgin (ZDA), 2. Guller (It.), 3. Ksuan Vu (Kit.).

STANDARDNA KARABINKA

1. Ksjao Ksuan (Kit.), 2. Holmer (ZRN), 3. Jewell (ZDA).

Vaterpolo

1. Jugoslavija, 2. ZDA, 3. Zahodna Nemčija.

Veslanje

MOŠKI

SKIF

1. Karppinen (Fin.), 2. Kolbe (ZRN), 3. Mills (Kan.).

DVOJEC BREZ KRMARJA

1. Romunija, 2. Španija, 3. Norveška.

DVOJEC S KRMARJEM

1. Italija, 2. Romunija, 3. ZDA.

DVOJNI DVOJEC

1. ZDA, 2. Belgija, 3. Jugoslavija.

ČETVEREC BREZ KRMARJA

1. Nova Zelandija, 2. ZDA, 3. Danska.

ČETVEREC S KRMARJEM

1. Velika Britanija, 2. ZDA, 3. Nova Zelandija.

DVOJNI ČETVEREC

1. ZRN, 2. Avstralija, 3. Kanada.

OSMEREC

1. Kanada, 2. ZDA, 3. Avstralija.

ŽENSKE

SKIF

1. Racila (Rom.), 2. Geer (ZDA), 3. Haesebrouck (Bel.).

DVOJEC BREZ KRMARJA

1. Romunija, 2. Kanada, 3. ZRN.

DVOJNI DVOJEC

1. Romunija, 2. Nizozemska, 3. Kanada.

ČETVEREC S KRMARJEM

1. Romunija, 2. Kanada, 3. Avstralija.

DVOJNI ČETVEREC

1. Romunija, 2. ZDA, 3. Danska.

OSMEREC

1. ZDA, 2. Romunija, 3. Nizozemska.

PREDSTAVITVENI ŠPORTI

Bezbol

1. Japonska, 2. ZDA, 3. Tajvan.

Tenis

MOŠKI

1. Edberg (Šved.), 2. Maciel (Meh.), 3. Cane' (It.) in Arie (ZDA).

ŽENSKE

1. Graf (ZRN), 2. Goleš (Jug.), 3. Reggi (It.) in Tanvier (Fr.).

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.000 din, naročnina za zasebne mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

Za SFRJ - Zira račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglašni Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st. viš 23 mm) 43.000. Finančni in legalni oglašni 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglašni 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglašni iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775-275, tlx 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

18. avgusta 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stratto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Člen italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

28 let po tragičnem brodolomu nedaleč od ameriške obale

Razodeta skrivnostna vsebina železne blagajne italijanske prekooceanske ladje »Andrea Doria«

V blagajno so vbrizgnili fomblin, da bi njena vsebina nepoškodovano priplavala na površje (Telefoto AP)

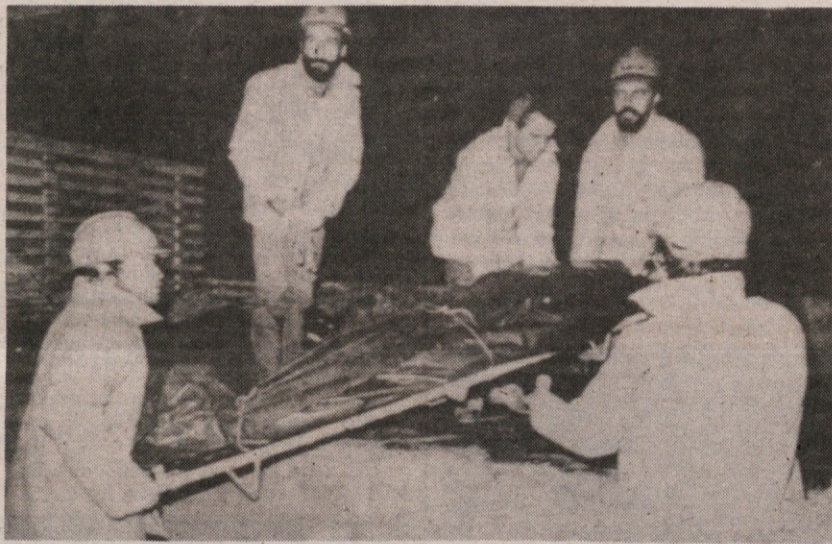
Nšli so nekaj snopičev italijanskih in ameriških bankovcev ter nekaj drugih predmetov, katerih istovetnosti niso razodeli (Telefoto AP)

NEW YORK — V prvih včerajšnjih urah po našem času so v newyorškem akvariju s ceremonijo, ki bi bila brzkone vredna boljše vsebine, slovesno odprli eno izmed železnih blagajn italijanske prekooceanske ladje »Andrea Doria«, ki se je tragično potopila pred 28 leti. Poleg številnih prisotnih v samem akvariju, kjer so blagajno hranili v bazenu s hladno morskovo vodo, je odprtju sledilo na milijone televizijskih gledalcev, pri katerih je spetna režija vzbudila veliko pričakovanje.

Kaj so našli v blagajni, o vsebini katere so krožile najrazličnejše govorice? Pač to, kar lahko vsebuje normalna bančna blagajna: nekaj snopičev italijanskih in ameriških bankovcev, ki jih je morska voda dokaj načela, in nekaj drugih predmetov, katerih istovetnost pa režija ni hotela še razodeti, da bi ohranila kanček skrivnosti... Pri ugotavljanju vsebine blagajne so uporabili posebno tekočino z imenom »fomblin«, ki jo izdeluje italijanska družba Montedison. Gre za snov, katere specifična teža je večja od vodne in ki se ne spaja z drugimi snovmi. Fomblin so spustili v blagajno, tako da je njena vsebina priplavala nepoškodovana na površje.

Do brodoloma »Andrea Doria« je prišlo 26. julija 1956, potem ko je vanj trčila švedska ladja »Stockholm« kakih 50 milj pred ameriško obalo. V nesreči je izgubilo življenje 52 ljudi. Železno blagajno je iz morskega dna pred tremi leti privlekla skupina potapljačev, ki jo je najel ameriški milijarder Peter Gimbel.

Tragedija na vrtni ploščadi

RIO DE JANEIRO — Požar, ki je zajel brazilsko vrtno ploščad je povzročil najmanj 35 smrtnih žrtev med delavci, ki so bili na njej zaposleni. 55 delavcem je najprej uspelo vkrati se na rešilni čoln, ki pa ga je prav tako zajel ogenj in se je prevrnil, pri čemer se je vsaj 35 ljudi utopilo. Reševalci so imeli zelo težko nalogo, saj je bilo morje zelo razburkano, tako da še sedaj mnogo delavcev sploh pogrešajo.

Na sliki (telefoto AP): reševalci so pravkar pripeljali na obalo truplo enega od utopljenih delavcev.

PIROMAN PODTIKA OGENJ V MADRIDSKIH HOTELIH

MADRID — V španskem glavnem mestu je letošnje poletje precej vroče, pa ne le zaradi vremenskih razmer. Medtem ko pristojni organi nadaljujejo preiskavo in so baje že na sledeh piromana, se namreč v hotelih Madrida vrstijo požari. Samo v zadnjem mesecu se je požar vnel v šestih hotelih v središču Madrida, najbolj spektakularen pa je bil tisti, ki se je v sredo ponoči pripetil v luksuznem hotelu Emperador.

Varnostni organi so namreč morali prekiniti promet na glavni madridski ulici, da bi olajšali delo gasilcev — neznanec je namreč podtaknil ogenj zavesam in drugim predmetom v treh nadstropjih hotela — in da bi preprečili hujšo škodo.

Istočasno je začelo goreti tudi v

manjšem hotelu v istem predelu mesta. Na srečo doslej ni bilo žrtev, čeprav so se morali nekateri gostje zdraviti zaradi manjših poškodb. Le v sredo so se v Madridu pojavili manjši požari na odprtem, za katere so obtožili vinjenega moža. Piroman pa je, po mnenju preiskovalcev, še na svobodi. Po pričevanjih očividcev, gre za približno 30-letnega temnolasega in temnopoltega mladeniča, visokega 170 centimetrov. Nekateri trdijo, da je govoril špansko z južno-ameriškim naglasom, drugi pa da je šlo za prebivalca Andaluzije. Po neuradnih vesteh, se je v zadnjih dneh požar vnel tudi v dveh sobah, na srečo praznih, dveh madridskih bolnišnic. Tudi za to dejanje naj bi bil kriv isti piroman.

V PAKISTANU OBESILI LJUDOŽERCA

PEŠAVAR — Kdor je mislil, da so ljudožerci, s katerimi so nas naše babice strašile, že izumrli, se je bridko zmotil. Dokaz je smrtna kazen, ki je doletela Ahmada Kana, 60-letnega kmeta iz vasi Čarsada, nedaleč od Pešavara. Slednjega so včeraj obesili, ker so ugotovili, da je ubil in pojedel najmanj sedem otrok, pri čemer mu je pomagal tudi njegov sin, katerega so obsodili na dosmrtno ječo. Sodišče, ki je Kana in njegovega sina obsodilo ni sprejelo ugovorov zagovornikov, ki so hoteli dokazati, da je Ahmad Kan neprišteven in neuravnovešen.

Dogodki segajo nekaj let nazaj: Kanov sin je vabil

svoje majhne prijatelje na dom, kjer so padli v roke njegovemu očetu, ki jih je dobesečno zaklal, jih razčetril, skril glavo in ude v plastične vreče, katere je potem zakopal. Prav to mu je bilo usodno. Nekdo je namreč sporočil policiji, da je videl Ahmada, kako je zakopal nekaj sumljivega v bližnjem gozdiču. Policija je tako odkrila ostanke Kanovih žrtev. Ko je vdrla v njegovo hišo, si je možakar pravkar pripravljaj kosilo seveda z mesom ene svojih žrtev.

Primeri ljudožerstva pa le niso tako osamljeni, saj so prav predvčerajšnjim, tokrat v Gvatemali, odkrili človeka, ki si je pekel ženo na žaru.

MIKI MUSTER: Na divjem zapadu

(21.) Zvitorepec in Trdonja

Protesti zaradi prisotnosti romunskega nacista v Lizboni

LIZBONA — Romunski pravoslavni nadškof Valerian Trifa, ki so ga ZDA v ponedeljek izgnale zaradi njegove pronacistične dejavnosti za časa druge svetovne vojne, je zaprosil portugalske oblasti za stalno bivališče. Trenutno je v Lizboni s trimesečnim dovoljenjem bivanja, na ministrstvu pa trdijo, da portugalske konzularne oblasti v ZDA niso vedele za njegovo dvojno zločinsko dejavnost, saj slednja ni izhajala iz kazenskega lista, ki so mu ga Američani izdali. V njem niso niti omenili dejstva, da so Trifi odvzeli ameriško državljanstvo.

Trifa s svoje strani trdi, da ni nikoli vedel za obtožbe, ki ga bremenijo in je napovedal objavo dosjeja, ki naj bi dokazoval njegovo nedolžnost.

Prihod romunskega kolaboracionista v Lizbono je povzročil v portugalskih političnih krogih vrsto protestov.

Komunisti so zahtevali njegov takojšnji izgon, svojo zahtevo pa ute-

meljujejo z dejstvom, da Trifo obtožujejo pokola tisocev Židov in kristjanov, ki naj bi se ga udeležil leta 1941, ko je bil eden vodilnih mož romunskih fašistov in tako imenovane »železne garde«.

□ LONDON — Koo Stark, znana igralka pornografskih filmov, ki je zaslovela predvsem zaradi svojega razmerja s princem Andrejem, se je pred nekaj dnevi poročila s Timom Jefferiesom, dedičem dinastije, ki je obogatela s prodajo znamk. Mlada poročenca sta se spoznala pred dvema mesecema in sklenila zakon-kljub temu da so njegovi starši poroki nasprotovali. Igralka je sedaj stara 28 let, Tim pa je šest let mlajši. Koo Stark se je po vseh pravih poročila v beli obleki.